

Вінницький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
(повна назва кафедри (предметної, циклової комісії))

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

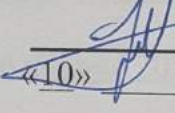
на тему:

«УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»»)

08-43.МКР.013.00.102 ТЧ

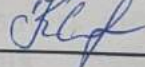
Виконав: студент 2 курсу,
групи МФКД-22м
спеціальності 073 – Менеджмент
Сергеев Юрій Геннадійович

Керівник: д.е.н., проф. каф. ФІМ
наук. ступінь, вч. звання

Джеджула В. В.

«10» грудня 2023 р.

Опонент: к.е.н., доцент, в.о. декана ФМІБ
наук. ступінь, вч. звання

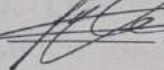

Краєвська А. С.

«14» грудня 2023 р.

Допущено до захисту

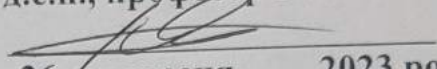
Завідувач кафедри ФІМ

д.е.н., проф. Зянько В. В.
(прізвище та ініціали)

«16» грудня 2023 р.

Вінниця ВНТУ – 2023 рік

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
Рівень вищої освіти II-й (магістерський)
Галузь знань – Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 Менеджмент
світньо-професійна програма – Менеджмент фінансово-кредитної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри ФІМ
д.е.н., професор Зянько В. В.

«26» вересня 2023 року

ЗАВДАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Сергеев Юрію Геннадійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: **Управління ефективністю діяльності підприємств (на прикладі АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»)**
Керівник роботи Джеджула В'ячеслав Васильович, д.е.н., професор,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ВНТУ від «18» вересня 2023 року №247.

2. Строк подання студентом роботи: 16 червня 2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: Назаренко І. Економічний зміст ефективності діяльності підприємств. Галицький економічний вісник. 2022. №3. С. 16-22. Савицька О. М., Салабай В. О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка. 2019. №6. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. 2016. Вип. 10. С. 452-456. Камінська І.М., Ковальчук Н.В., Демидович А.С., Горчинська І.П. (2021). Теоретико-методичні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємства. *Економічний форум*, 1(2), 79-87. Григораш О.В., Булигіна Д.О. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємств. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 6. С. 154-158. Дробишева О. О., Предеус А. В. Особливості та класифікація факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного

університету. 2018. Випуск 20, частина 3. С. 174-177. Хринюк, О., Гримашевич, Т. Методичні питання оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства. Підприємництво та інновації. 2017. №3. С. 78-83. Кваско А. В., Шендерівська Л. П. Ефективність операційної діяльності підприємства та її оцінювання. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2022. Вип. 46. С. 16-22. Єпіфанова, І. Ю. , Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с. офіційний сайт Державної служби статистики України, фінансова звітність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр., наведена в додатках

4. Зміст текстової частини:

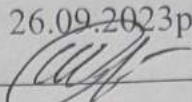

у першому розділі – дослідити економічну сутність процесу управління ефективністю, проаналізувати методичні підходи оцінювання процесу управління ефективністю діяльності;

у другому розділі – проаналізувати стан та перспективи розвитку підприємств кондитерської промисловості, надати загальну характеристику АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», проаналізувати фінансово-економічний стан та процес управління капіталом АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020-2022 рр; у третьому розділі – запропонувати пропозиції та рекомендації з покращення управління ефективністю діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

5. Перелік ілюстративного матеріалу: Таблиці: Систематизація підходів до визначення сутності ефективності. Основні показники динаміки зміни майнового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020 - 2022рр. Динаміка показників ліквідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр. Динаміка показників фінансової стійкості АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Аналіз фінансової стійкості АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за джерелами формування запасів за 2020-2022 рр. Аналіз складу, структури та динаміки доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр. Аналіз складу, структури та динаміки витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр. Аналіз фінансових результатів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр. Оцінка ефективності управління діяльністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за показниками ділової активності.

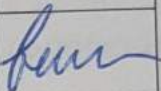
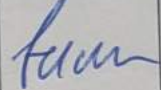
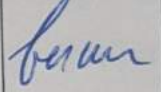
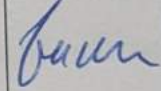
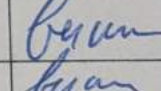
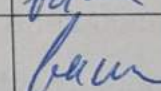
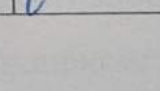
Рисунки: Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства. Організаційна структура управління АТ ЛКФ «Світоч». Послідовність дій для підвищення фінансової рівноваги АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Спеціальна частина	к.е.н., доц. кафедри ФІМ Ткачук Л. М.	26.09.2023р. 	

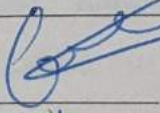
7. Дата видачі завдання «26» вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
Формування та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	червень-вересень	
Виконання теоретичної частини МКР. Перший рубіжний контроль виконання МКР (1-й розділ МКР)	ІІІ декада жовтня	
Виконання аналітичної частини МКР. Другий рубіжний контроль виконання МКР (2-й розділ МКР)	ІІ декада листопада	
Розробка рекомендацій та пропозицій. Третій рубіжний контроль виконання МКР (3-й розділ МКР)	І декада грудня	
Перевірка МКР на плагіат. Попередній захист МКР	ІІ декада грудня	
Рецензування МКР	ІІ декада грудня	
Захист МКР	ІІІ декада грудня (за графіком)	

Студент

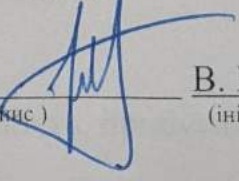
(підпис)

Ю. Г. Сергєєв

(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

(підпис)

В. В. Джеджула

(ініціали та прізвище)

АНОТАЦІЯ

УДК 338.45

Сергеев Ю.Г. Управління ефективністю діяльності підприємств (на прикладі АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»)). Магістерська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – Менеджмент, освітня програма – Менеджмент фінансово-кредитної діяльності. Вінниця: ВНТУ, 2023. 103 с. На укр. мові. Бібліогр.: 24 назв; рис.: 7; табл. 11.

У магістерській кваліфікаційній роботі запропоновано напрямки покращення процесу управління ефективністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Наукові і практичні положення щодо напрямків покращення управління капіталом можуть бути впроваджені на досліджуваному в роботі підприємстві та інших підприємствах кондитерської галузі, що дозволить покращити фінансові результати господарської діяльності. У теоретичній частині роботи досліджено економічну сутність ефективності діяльності підприємством, проаналізовано сучасні методики аналізу процесу управління ефективністю діяльності. В аналітичній частині роботи проаналізовано стан підприємств кондитерської галузі, здійснено оцінювання фінансово-економічної діяльності та управління ефективністю діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». У прикладній частині роботи запропоновано напрямки покращення ефективності господарської діяльності досліджуваного підприємства та підприємств харчової промисловості в цілому.

Ключові слова: ефективність, прибуток, витрати, дохід, рентабельність

ABSTRACT

Sergeev Yu.G. Management of the efficiency of enterprise activity (on the example of JSC "Lviv Confectionery Factory "Svitoch"). Master's qualification work in the specialty 073 - Management, educational program - Management of financial and credit activities. 103 p. In Ukrainian. Bibliography: 24 titles, Fig .: 7, Table 11.

The master's qualification paper proposes directions for improving the management process of PJSC 'Lviv Confectionery Factory 'Svitoch.' The scientific and practical principles concerning capital management improvements could be implemented in the studied enterprise and other confectionery industry companies, thereby enhancing the financial performance of business activities.

The theoretical segment of the paper explores the economic essence of enterprise efficiency and analyzes contemporary methodologies for analyzing the efficiency management process. In the analytical section, the paper assesses the state of confectionery industry enterprises, evaluates the financial-economic activity, and the efficiency management of PJSC 'Lviv Confectionery Factory 'Svitoch.'

In the applied part of the paper, directions for enhancing the efficiency of business activities in the researched enterprise and the food industry enterprises as a whole are proposed.

Keywords: efficiency, profit, expenses, income, profitability

ЗМІСТ

ВСТУП	8
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	11
1.1 Економічна сутність та необхідність управління ефективністю діяльності підприємств	11
1.2 Методичні підходи до оцінювання стану управління ефективністю діяльності підприємства	18
Висновки до першого розділу	27
2 АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»	28
2.1 Аналіз стану та розвитку підприємств кондитерської галузі	28
2.2 Характеристика загального стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	34
2.3 Аналіз фінансово-економічної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.	39
2.4 Оцінка ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр	48
Висновки до другого розділу	62
3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»	64
3.1 Напрямки удосконалення процесу ефективності управління АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	64
3.2 Напрямки удосконалення процесу ефективності управління АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	70
Висновки до третього розділу	73
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	76
Додаток А (обов'язковий) Протокол перевірки навчальної (кваліфікаційної) роботи	79
Додаток Б (довідниковий) Фінансова звітність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.	80
Додаток В Ілюстративна частина	92

ВСТУП

Актуальність теми магістерської кваліфікаційної роботи. Найбільш важливою проблемою сучасної економіки України є подолання спаду виробництва, відновлення нормального відтворювального процесу в усіх його ланках.

В сучасних ринкових умовах, як відомо, основною метою кожного виробничого підприємства, наряду зі збільшенням виробництва продукції, є отримання максимально можливого розміру прибутку та забезпечення ефективності діяльності.

В умовах ринку для забезпечення економічного розвитку підприємства змушені постійно контролювати і підвищувати ефективність своєї діяльності. Таким чином, питання аналізу управління ефективністю є актуальними для усіх суб'єктів господарської діяльності.

Необхідно зазначити, що питання аналізу ефективності діяльності на сьогодні розглядають такі вчені як: Назаренко І., Савицька О. М., Салабай В. О., Пилипенко С.М., Камінська І.М., Ковальчук Н.В., Демидович А.С., Горчинська І.П., Григораш О.В., Булигіна Д.О., Хмелевський О. В., Дробишева О. О., Предеус А. В., Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю., Хринюк, О., Гримашевич, Т. та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська кваліфікаційна робота виконувалась відповідно до напрямку наукових досліджень кафедри фінансів та інноваційного менеджменту «Дослідження сучасних тенденцій фінансових, грошово-кредитних та інноваційних процесів в Україні».

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є формування пропозицій та рекомендацій щодо покращення фінансового стану підприємств харчової промисловості на основі аналізу управління ефективністю діяльності підприємства.

Для виконання мети в ході написання роботи були поставлені наступні **завдання:**

- систематизувати підходи до сутності процесу управління ефективністю діяльності підприємства;
- дослідити методичні підходи до аналізу стану управління ефективністю діяльності підприємств;
- проаналізувати сучасний стан та перспективи розвитку підприємств кондитерської галузі;
- надати загальну характеристику АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»;
- проаналізувати фінансово-економічний стан АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.;
- проаналізувати процес управління ефективністю діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.;
- сформулювати пропозиції та рекомендації щодо покращення фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» та підприємств кондитерської галузі.

Предметом дослідження в магістерській кваліфікаційній роботі є управління ефективністю діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження в магістерській кваліфікаційній роботі є процес управління ефективністю діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Наукова новизна одержаних результатів:

- визначено ефективність як спроможність підприємства генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання;
- запропоновано послідовність дій для підвищення фінансової рівноваги АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що отримані в роботі теоретичні висновки та практичні рекомендації доведені до

рівня конкретних методик та пропозицій, що можуть бути використані для глибокого та розгорнутого дослідження ефективності діяльності підприємств. Наукові і практичні положення щодо покращення процесу управління ефективністю діяльності підприємства можуть бути впроваджені на підприємствах кондитерської галузі.

Особистий внесок здобувача. Магістерська кваліфікаційна робота – самостійно виконана наукова праця, в якій сформовано пропозиції з покращення фінансового стану підприємств кондитерської галузі на основі аналізу процесу управління ефективністю діяльності.

Наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у магістерській роботі використано лише ті положення, які розроблено автором особисто.

Апробація результатів магістерської кваліфікаційної роботи. Тема роботи апробована на науково-практичній конференції: LIII Науково-технічній конференції факультету менеджменту та інформаційної безпеки (м. Вінниця, 2024 р.).

Наукові публікації. За темою магістерської кваліфікаційної роботи опубліковано 1 наукову працю, в тому числі 1 тези доповідей [1].

Структура і зміст магістерської кваліфікаційної роботи. Магістерська кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить __ сторінок, включаючи _ таблиць, _ рисунків, 3 додатки і список використаної літератури із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна сутність та необхідність управління ефективністю діяльності підприємств

Неоспоримо, що ефективність є складним, багатограним та комплексним явищем. Згідно з більшістю науковців, вона вважається однією з найскладніших категорій у сучасній економічній науці. Крім того, поняття ефективності пройшло значний розвиток з часом та має довгу та складну історію свого становлення.

У період фінансової кризи та обмеженості оборотних активів наявність фінансових ресурсів визначає перспективи розвитку підприємств. Ефективність їх діяльності напряму залежить від швидкості перетворення залучених коштів у реальні гроші через інвестиції в активи. У зв'язку з поточним станом вітчизняної економіки, більшість підприємств відчуває дефіцит фінансових ресурсів не лише для здійснення новаторських, а й для забезпечення операційної діяльності.

Визначення ефективності завжди має схоже значення з терміном «результативність» і вказує на досягнуті результати у діяльності, що є основою для оцінки функціонування компанії, її конкурентоспроможності та характеристики роботи. Ефективність є загальною економічною категорією у соціально-економічних утвореннях, яка відображає взаємозв'язок між кінцевим результатом виробництва (ефектом) та загальними витратами на виробництво [2].

На сучасному етапі розвитку економічних та організаційних відносин, розуміння ефективності як ключової категорії в економічній та управлінській науці та практиці вимагає визначення її сутності та змісту. Різні вчені мають власні погляди на поняття «ефективність», які представлені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1 – Систематизація підходів до визначення сутності ефективності

Автор	Ефективність – це
Назаренко І. [2]	комплексне оцінювання результатів використання всіх видів ресурсів, як результативність діяльності, що визначається відношенням отриманого ефекту до витрачених ресурсів та як міру досягнення поставлених цілей для максимального задоволення потреб цільового ринку й отримання запланованого рівня прибутку
Савицька О. М., Салабай В. О. [3]	термін, який використовується для оцінки результатів господарської діяльності підприємства в порівнянні із зусиллями, пов'язаними з відповідною діяльністю. Економічна ефективність є основним якісним фактором економічного зростання організації, оскільки забезпечує абсолютне зростання її результатів при тій же величині зусиль
Пилипенко С.М. [4]	результативність діяльності, що визначається відношенням отриманого ефекту до витрачених ресурсів; як комплексну оцінку результатів використання всіх видів ресурсів та як міру досягнення поставлених цілей
Камінська І.М., Ковальчук Н.В., Горчинська І.П. [5]	здатність досягати позитивні кількісні та якісні результати від провадження підприємницької діяльності й відповідно досягати визначених цілей при раціональному використанні усіх наявних ресурсів
Григораш О.В., Булигіна Д.О. [6]	максимальна вигода, яку можна отримати за мінімальних затрат у процесі економічної діяльності з урахуванням додаткових умов, які мають місце в момент визначення ефективності відповідного господарського заходу
Хмелевський О. В. [7]	здатність підприємства здійснювати рентабельну діяльність, генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання та розвиток
Отенко І. П. [8]	зв'язок між обсягом ресурсів і кількістю та якістю продукту, який було вироблено
Друкер П. [9]	наслідок певних процесів, виконання завдань, функцій, досягнення цілей, а ефективність є результатом правильності таких дій

Таким чином, під ефективністю розуміють спроможність підприємства генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання.

Головною метою оцінки ефективності діяльності підприємства є виявлення можливості його подальшого розвитку, визначеного за результатами повного аналізу фінансово-господарської діяльності. Тому найважливішим завданням функціонування сучасного підприємства є підвищення ефективності його фінансово-господарської діяльності за рахунок оптимізації використання його внутрішніх резервів та системне розроблення шляхів підвищення ефективності діяльності. Під шляхами підвищення ефективності діяльності підприємства розуміють сукупність конкретних заходів щодо покращення організації виробництва.

Ефективність у галузі економіки підприємства залежить від ключових факторів:

- Впровадження найбільш досяжних економічних мет цілей, спрямованих на використання усього потенціалу підприємства.
- Виявлення необхідних змін для повного реалізації можливостей, які є у підприємства.
- Здійснення необхідних змін для досягнення стратегічних цілей, поставлених перед підприємством.

Важливо відзначити, що всі ці фактори мають взаємозв'язок, оскільки вони повинні спрямовуватися на досягнення реальних цілей. Проте досяжність цих цілей визначається не окремим власником або керівником підприємства, а всім колективом. Фактори, що впливають на ефективність діяльності підприємства поділяють на [10-11]:

- загальні (характер виробництва і його галузеві особливості, стан матеріально-технічної бази),
- специфічні (співвідношення між формами організації управління, між формами управління і методами управління, ступінь відповідності структури апарату управління, рівень механізації і автоматизації управлінських робіт, рівень кваліфікації працівників і ефективність їх праці),

- особливі (фактори невизначеності та ризику),
- структурно-організаційні (організаційна структура управління, виробництва, постачання та збуту, виробничо-економічних зв'язків),
- інтенсивні (зростання продуктивності праці, фондовіддачі, матеріаловіддачі та зниження капітало-, фондо- та трудоємності),
- екстенсивні (зростання обсягу виробничих ресурсів),
- галузеві (загальні та структурні характеристики галузі в структурі національного господарства, кон'юнктура галузевого ринку),
- територіальні (географічне розташування, природно-кліматичні умови, потенціал ринку та інвестиційний ринок).

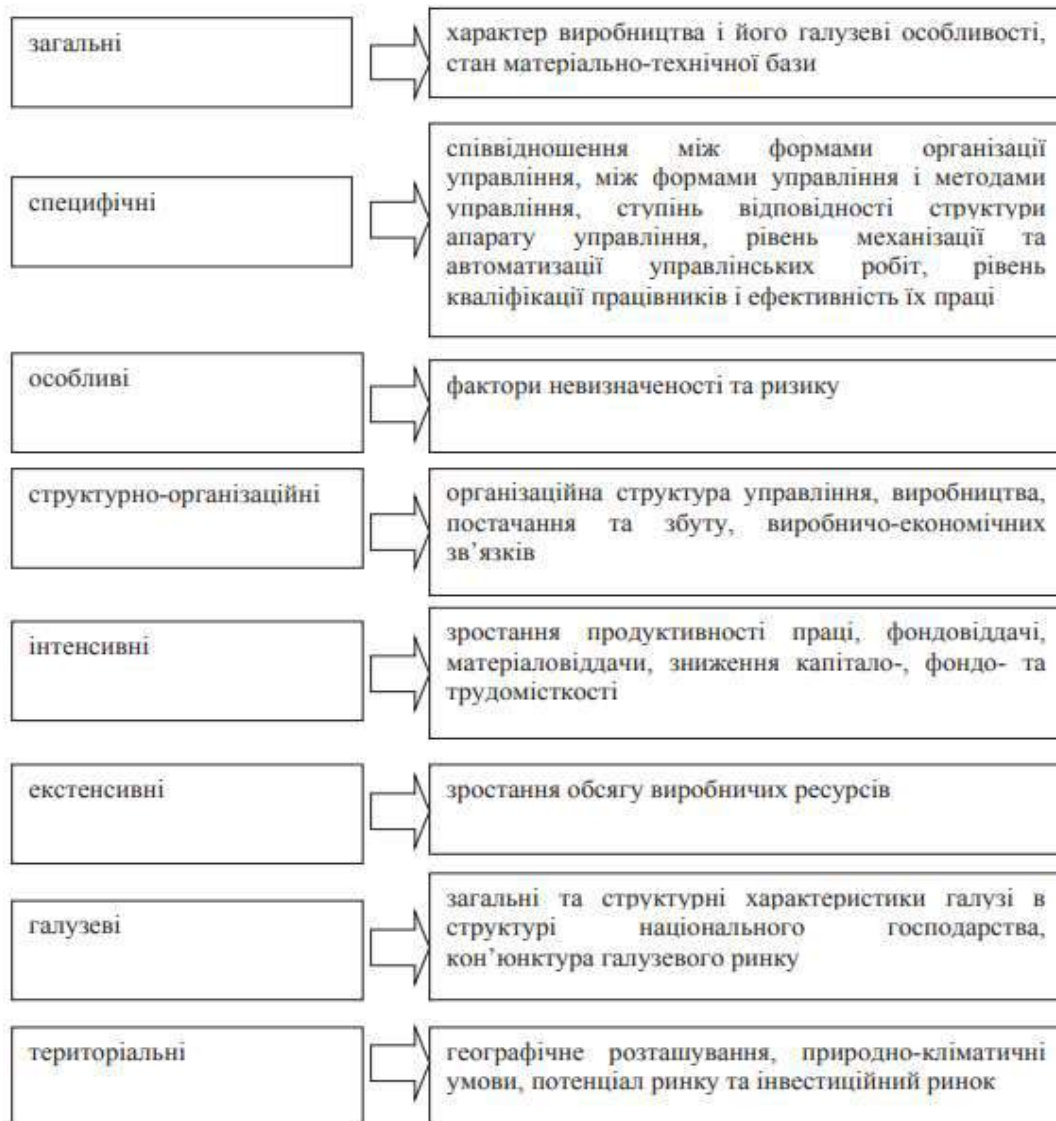

Рисунок 1.1 – Фактори впливу на ефективність діяльності підприємства

При розгляді чинників, які впливають на ефективність фінансово-господарської діяльності, корисно розподілити їх на внутрішні та зовнішні. Внутрішні фактори залежать від продуктивності керівництва та команди підприємства, відображають результати його діяльності, тоді як зовнішні фактори кількісно визначають рівень використання виробничих та фінансових ресурсів.

Організаційно-правова форма власності також впливає на інвестиційну привабливість підприємства, масштаби виробництва та рівень контролю над якістю управлінських рішень. Рівень кваліфікації керівництва та працівників впливає на продуктивність праці, ефективність організації виробничо-господарських процесів та можливість до розширення виробництва. Наявність та доступність сировини є важливим фактором, оскільки нестача сировини може призвести до припинення виробництва.

У зовнішніх факторах значний вплив мають природно-кліматичні умови. Недостатнє забезпечення основними засобами та оборотними коштами також впливає на ефективність виробничої діяльності підприємства.

Виробництво готової продукції потребує підтвердження наявності попиту на ринку та наявності споживачів з достатніми фінансовими можливостями для придбання. Отримання доступу до кредитних ресурсів та інтересу потенційних інвесторів може дозволити підприємству розширити свої виробничі масштаби, провести модернізацію, реконструкцію, та покращення виробничих потужностей, придбати нове обладнання та технології. Підтримка держави є значущою, оскільки сприяє спрощенню податкового тягаря та рахунків з різними рівнями бюджетів.

Отже, основними факторами для підвищення ефективності виробництва підприємства є підвищення рівня технічного забезпечення, покращення якості управління, організації виробництва та праці, а також оптимізація обсягу та структури виробництва.

Категорія ефективності в економіці має різноманітні аспекти, включаючи:

- Економічну ефективність, яка відображає відповідність витрат і досягнутих результатів підприємства цілям та інтересам його учасників у грошовому вираженні.

- Соціальну ефективність, що відображає відповідність витрат і соціальних результатів діяльності підприємства цілям і соціальним інтересам суспільства.

- Екологічну ефективність, яка відображає відповідність витрат і екологічних наслідків інтересам держави й суспільства.

У економічному контексті, ефективність визначається як оптимальне використання усіх ресурсів підприємства. Якщо визначена стратегія виробництва правильно, а обсяги продукції оптимізовані, це забезпечить досягнення запланованого обсягу продажів і відповідні прибутки [12]. Суть проблеми ефективності виробництва полягає в точному врахуванні і оцінці рівня і масштабів використання всіх ресурсів та компонентів виробництва. Оцінка ефективності вимагає використання методів кількісного аналізу та вимірювання, а також встановлення критеріїв економічної ефективності.

Внутрішні чинники можна розділити на дві категорії: «тверді», які можна виміряти та мають конкретні фізичні параметри (такі як технологія, обладнання, матеріали, енергія, продукція), і «м'які» (організація та система управління, працівники, методи роботи, стиль управління). Кожне підприємство повинно постійно контролювати використання цих внутрішніх чинників, розробляючи та впроваджуючи власну програму підвищення ефективності діяльності та враховуючи зовнішні впливи.

Оцінка внутрішніх виробничих чинників може бути здійснена за допомогою технічних та організаційних покращень виробництва. Це може включати зменшення трудомісткості, підвищення продуктивності праці, зменшення матеріаловитрат, оптимізацію використання матеріальних ресурсів, зниження витрат на виробництво та збільшення прибутку й рентабельності, зростання виробничих потужностей і обсягу продукції,

ефективність від застосування заходів, а також конкретні показники капітальних витрат і термінів їх застосування.

Ключовими передумовами створення цілісного та ефективного господарського механізму, а також адаптації підприємств до умов регульованого ринку, є подальша розробка теоретичних та методичних питань у плануванні та обліку. Це вимагає конкретизації напрямків дії та використання основних внутрішніх та зовнішніх чинників для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Проблема визначення ефективності управління підприємством та пошуку шляхів її підвищення є складною, оскільки будь-яке підприємство є складною відкритою системою, що функціонує в умовах впливу багатьох факторів. Такі фактори можуть створювати як можливості для підвищення ефективності управління, так і загрози для існування підприємства. Однією з першочергових мет ефективного управління є мінімізація цих загроз.

Покращення показників економічної ефективності можливе за умови впровадження ефективного менеджменту на всіх етапах виробничого процесу і в усіх підрозділах підприємства. Особлива увага повинна бути приділена мотивації працівників для участі у виробничому процесі та створенню та впровадженню інноваційних підходів.

Таким чином, систематизація підходів до визначення сутності ефективності показала, що під ефективністю розуміють спроможність підприємства генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання. Узагальнено фактори впливу на ефективність діяльності підприємства. Розглянуто складові ефективності: економічну, соціальну, екологічну.

1.2 Методичні підходи до оцінювання стану управління ефективністю діяльності підприємства

Оцінка ефективності діяльності - це процес аналізу результатів та визначення успішності або невдачі у досягненні цілей та завдань, які ставить перед собою підприємство, організація чи проект. Цей процес включає в себе вимірювання досягнутих результатів порівняно з витратами, використаними для їх отримання. Оцінка ефективності діяльності може враховувати різні показники, такі як фінансові показники, продуктивність, якість виробництва, рівень задоволеності клієнтів або споживачів, інновації та інші аспекти, які визначають успішність в даний період часу.

У зв'язку з наявністю широкого спектру методик аналізу ефективності діяльності підприємства, важливо виокремити лише ті, що найбільш суттєві на поточному етапі розвитку ринку та економіки загалом. Можна погодитись з тим, що система показників ефективності виробничої діяльності має включати декілька груп [12]:

- узагальнюючі показники ефективності виробничої діяльності підприємств;
- показники ефективності використання виробничих основних засобів і оборотних активів;
- показники ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів і капітальних вкладень).

Економісти А. Осокіна і Ю. Чичкан-Хліповка визначають оцінку операційної ефективності в двох площинах: через систему показників і через досягнення цільових орієнтирів бізнесу. У їх запропонованій системі показників входять п'ять груп, а саме: показники продуктивності операцій, параметри часу операційного циклу, показники якості "виходів" операційної системи, мікрологістичні показники та показники взаємодії підприємства з ключовими контрагентами [13].

Центральним питанням оцінки ефективності операційної діяльності є створення системи показників, яка, з одного боку, охоплює всі ключові

аспекти функціонування суб'єкта господарювання, а з іншого - уникне ускладнення оцінювання. На нашу думку, для швидкого проведення оцінки та оперативної реакції на виявлені проблеми, система показників має містити не більше 5 показників у кожному з блоків оцінювання. При потребі коригування функціональних стратегій, система показників може розширюватись за рахунок використання конкретних та специфічних показників.

Показник витрат на одиницю продукції (В)	$B = \frac{\text{валові витрати}}{\text{обсяг випуску продукції}}$
Показник віддачі необоротних активів (Н)	$H = \frac{\text{вартість виробленої продукції}}{\text{середньорічна сума необоротних активів}}$
Матеріаломісткість (М)	$M = \frac{\text{сума матеріальних витрат}}{\text{вартість випуску продукції}}$
Рентабельність товарної продукції (РТ)	$RT = \frac{\text{прибуток від реалізації}}{\text{повна собівартість продукції}}$
Продуктивність праці (ПП)	$PP = \frac{\text{обсяг випуску продукції}}{\text{середньооблікова чисельність робітників}}$

Рисунок 1.2 – Показники експрес-аналізу ефективності виробничої діяльності підприємства [12]

Аналіз ефективності діяльності підприємства включає кілька послідовних етапів:

1. Формулювання мети, уточнення завдань, визначення об'єктів аналізу та розробка плану аналітичних дій.
2. Вибір методологічних інструментів та встановлення переліку показників ефективності діяльності підприємства.
3. Збір необхідної вихідної інформації для проведення аналітичних процедур.
4. Організація розрахунків показників ефективності діяльності підприємства, аналіз їх динаміки та кількісна оцінка причин змін.
5. Кількісна та якісна інтерпретація отриманих результатів, виявлення тенденцій, сильних та слабких сторін у функціонуванні підприємства.
6. Факторний аналіз ефективності діяльності підприємства та виявлення резервів для її підвищення, а також можливостей їх практичного використання.

7. Формулювання загальних висновків щодо рівня ефективності діяльності підприємства.

8. Визначення основних стратегічних напрямків подальшого функціонування підприємства та вибір оптимальних сценаріїв для підвищення ефективності його діяльності.

В процесі оцінювання ефективності діяльності важливим є оцінити фінансові результати та показники рентабельності.

Фінансові результати є економічними показниками виробничої діяльності підприємства, які виражені у вартісній формі. Вони включають в себе [14-16]:

- фінансовий результат від основної операційної діяльності;
- фінансовий результат від іншої операційної діяльності;
- фінансовий результат від операційної діяльності;
- фінансовий результат від участі в капіталі;
- фінансовий результат до оподаткування;
- фінансовий результат від господарської діяльності.

Фінансові результати наочно відображають рівень та якість діяльності підприємств. Управління формуванням та розподілом прибутку базується на факторах, що впливають на цей показник. Оскільки прибуток (або втрата) є комплексним показником, на нього впливають всі аспекти діяльності підприємства. Ці фактори можна розділити на макроекономічні, які відображають ринкову ситуацію, та мікроекономічні, які відображають внутрішню діяльність самого підприємства.

Робота підприємства, будь-якого типу та форми власності, в умовах ринкової економіки, визначається його можливістю забезпечувати прибуток. Прибуток є кінцевим результатом діяльності підприємства, що визначає його абсолютну ефективність.

Визначення ефективності використання ресурсів праці базується на основі визначення продуктивності праці та темпів її зростання, трудомісткості продукції, фондоозброєності, зарплатомісткості та

зарплатовіддачі, ефективності використання робочого часу та відносному вивільненні працівників, економії фонду оплати праці та рентабельності витрат на персонал, а також частці приросту продукції за рахунок підвищення продуктивності праці. Ефективність використання матеріальних ресурсів характеризується матеріаломісткістю продукції в розрізі видів витрат, матеріаловіддачею, витратами палива і енергії на 1 грн чистої продукції, економією матеріальних витрат і енергії та коефіцієнтом використання найважливіших видів сировини і матеріалів.

Під час аналізу фінансових результатів перш за все вивчається динаміка показників прибутку. Інформація, що міститься у фінансових звітах, дозволяє проаналізувати фінансові результати, отримані від усіх видів діяльності підприємства, і визначити структуру його прибутку.

Фінансовий результат підприємства відображає всі аспекти його господарської діяльності. Щоб з'ясувати чинники, що впливають на кінцевий результат, необхідно проаналізувати доходи та витрати підприємства.

Доходи - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, що призводить до зростання власного капіталу, за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників. Аналіз доходів виконується шляхом оцінки структури та динаміки їхніх змін на основі класифікації доходів за їхнім джерелом утворення.

Згідно зі стандартами бухгалтерського обліку дохід підприємства поділяється на декілька складових, які відображають різні види його діяльності [17]:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- дохід від участі в капіталі;
- інші фінансові доходи;
- інші доходи.

Остаточна оцінка доходів потребує порівняння отриманого доходу з витратами, які спрямовані на здобуття цього доходу, з метою визначення фінального результату: прибутку або збитку.

Витрати представляють собою ще один ключовий фактор у формуванні прибутку підприємства. Згідно з цим документом, витрати звітного періоду визнаються як зменшення активів або збільшення зобов'язань, що може призвести до зниження власного капіталу (за винятком випадків, коли це зниження капіталу сталося через його вилучення або розподіл власниками), при умові, що ці витрати можна достовірно оцінити.

Ефективне управління витратами включає в себе розподіл витрат за різними напрямками використання коштів. На цьому рівні витрати підприємства поділяються на наступні групи [18]:

- витрати, що включаються до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг);
- податок на додану вартість;
- акцизний збір;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут;
- інші операційні витрати;
- фінансові витрати;
- витрати від участі в капіталі;
- інші витрати;
- податок на прибуток.

Зміна рівня рентабельності визначається змінами економічних і організаційно-технічних факторів, пов'язаних із виробництвом та реалізацією продукції (робіт, послуг). Тому під час аналізу показників рентабельності підприємства потрібно встановити, які саме фактори були визначальними у зростанні чи спаді рівня рентабельності і розробити відповідні стратегії для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Для підвищення ефективності підприємства використовується методологія, що охоплює економічний аналіз, менеджмент, фінансовий аналіз та маркетинг. Це включає в себе різноманітні методи дослідження, такі як графічні, матричні, розрахункові, комбіновані та інші, кожен з яких має свої

переваги та недоліки. Використання декількох з цих методів одночасно у практиці дозволяє взаємодоповнювати їх, покращувати результати оцінювання ефективності діяльності та розвитку підприємства. Прибутковість господарської діяльності визначається та характеризується загальним показником рентабельності, який визначається відношенням чистого прибутку до всіх витрат, які приймали участь у створенні цього прибутку. Даний показник показує, яка сума прибутку створюється на підприємстві у розрахунку на 1 грн. витрат, здійснених для одержання прибутку.

Рентабельність витрат основної діяльності визначається як відношення прибутку, одержаного від продажу об'єктів господарської діяльності до виробничої собівартості, адміністративних витрат та витрат на збут.

Оцінка показників рентабельності проводиться методом порівняння їх фактичного рівня із плановим, прогнозованим. Окрім того, порівнюють фактичні темпи зростання показників із темпами зростання, передбаченим прогнозом та планом.

Показник рентабельності активів розраховують за формулою [18]:

$$P_a = \frac{\text{ЧП}}{A} \times 100, \quad (1.1)$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства

A – загальна величина активів підприємства.

Рентабельність власного капіталу визначають за формулою [18]:

$$P_{вк} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} \times 100, \quad (1.2)$$

де ВК – величина власного капіталу підприємства.

Рентабельність залученого капіталу визначається як відношення чистого прибутку до середньої величини залученого капіталу за формулою [18]:

$$P_{зк} = \frac{ЧП}{ЗК} \times 100\%, \quad (1.3)$$

де ЗК – середньорічна вартість залученого капіталу.

Рентабельність продукції визначається за формулою [18]:

$$P_{пр} = \frac{ЧП}{ЧД} \times 100, \quad (1.4)$$

де ЧП – чистий прибуток,

ЧД – виручка від реалізації продукції.

Валова рентабельність – показує скільки отримано валового прибутку з однієї гривні витрат на собівартість і розраховується за формулою [18]:

$$P_{в} = \frac{ВП}{С} \times 100\%, \quad (1.5)$$

де ВП – валовий прибуток, отриманий підприємством;

С – собівартість реалізованої продукції.

Рентабельність операційної діяльності, яка показує скільки отримано прибутку від операційної діяльності з однієї гривні операційних витрат. Розраховується як відношення фінансового результату від операційної діяльності до операційних витрат за формулою [18]:

$$P_{оп} = \frac{ФРОД}{С + АВ + ВЗ + ІОВ} \times 100\% \quad (1.6)$$

де АВ – адміністративні витрати,

ВЗ – витрати на збут,

ІОВ – інші операційні витрати.

Рентабельність звичайної діяльності, яка показує скільки отримано прибутку від звичайної діяльності з однієї гривні звичайних витрат. Цей показник розраховується як відношення фінансового результату від звичайної діяльності до витрат від звичайної діяльності [18]:

$$P_{зв} = \frac{ЧП}{С+АВ+ВЗ+ІОВ+ФВ+ІВ+ВК} \times 100\%, \quad (1.7)$$

де ФВ – фінансові витрати;

ІВ – інші витрати;

ВК – витрати від участі в капіталі.

Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я. аналіз ефективності пропонують доповнити показниками ділової активності.

Ділова активність – це комплексна характеристика, яка втілює різні аспекти діяльності підприємства, а тому визначається системою таких критеріїв, як місце підприємства на ринку конкретних товарів, географія ділових відносин, репутація підприємства як партнера, активність інноваційно-інвестиційної діяльності, конкурентоспроможність тощо.

Таким чином, ділова активність може характеризуватись динамікою показників ефективності виробничо-господарської діяльності в цілому.

Коефіцієнт оборотності активів - це фінансовий показник, який вимірює швидкість, з якою компанія використовує свої активи для генерації продукції або обсягу продажів. Він дозволяє оцінити ефективність управління активами та їхню оборотність.

Коефіцієнт оборотності активів, який характеризує швидкість обороту активів підприємства, визначається за формулою [18]:

$$K_{oA} = \frac{ЧД}{А}, \quad (1.8)$$

де ЧД – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів, який характеризує швидкість обороту оборотних активів підприємства, визначається за формулою [18]:

$$K_{оОА} = \frac{ЧД}{ОА}, \quad (1.9)$$

де ЧД – чистий дохід (виручка) від реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу - це показник, який використовується для оцінки того, як ефективно власний капітал підприємства використовується в процесі господарської діяльності. Цей коефіцієнт дозволяє виміряти, скільки оборотів за певний період часу здійснюється за рахунок капіталу, внесеного власниками.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу характеризує швидкість обороту власного капіталу підприємства і визначається за формулою [18]:

$$K_{оВК} = \frac{ЧД}{ВК}. \quad (1.10)$$

Коефіцієнт оборотності залученого капіталу - це показник, який використовується для вимірювання ефективності використання всіх форм капіталу, які були залучені підприємством для фінансування своєї діяльності.

Коефіцієнт оборотності залученого капіталу характеризує швидкість обороту залученого капіталу підприємства і визначається за формулою [18]:

$$K_{оЗК} = \frac{ЧД}{ЗК}. \quad (1.11)$$

Коефіцієнт оборотності основних засобів характеризує швидкість обороту основних засобів підприємства і визначається за формулою [18]:

$$K_{\text{оОЗ}} = \frac{\text{ЧД}}{\text{ОЗ}}, \quad (1.12)$$

де ОЗ – середньорічна вартість основних засобів.

Отже, існує значна кількість методичних підходів до оцінки ефективності діяльності. Усі автори вважають за необхідне оцінити ефективність за показниками рентабельності та ділової активності.

Окрім того, окремі автори пропонують оцінити ефективність за узагальнюючими показниками ефективності виробничої діяльності підприємств; показниками ефективності використання виробничих основних засобів і оборотних активів; показниками ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів і капітальних вкладень).

Висновки до першого розділу

Систематизація підходів до визначення сутності ефективності показала, що під ефективністю розуміють спроможність підприємства генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання. Узагальнено фактори впливу на ефективність діяльності підприємства. Розглянуто складові ефективності: економічну, соціальну, екологічну.

Систематизація методичних підходів до оцінки стану управління ефективністю діяльності показала, що існує значна кількість методичних підходів до оцінки ефективності діяльності. Усі автори вважають за необхідне оцінити ефективність за показниками рентабельності та ділової активності. Окрім того, окремі автори пропонують оцінити ефективність за узагальнюючими показниками ефективності виробничої діяльності підприємств; показниками ефективності використання виробничих основних засобів і оборотних активів; показниками ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів і капітальних вкладень).

2 АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

2.1 Аналіз стану та розвитку підприємств кондитерської галузі

Харчова промисловість є ключовою складовою будь-якої економіки країни. В Україні розвиток кондитерської галузі має велике значення через те, що кондитерські вироби становлять широкий спектр продуктів, які споживає практично кожен. Вони відрізняються за складом та характеристиками споживання, становлять значну частину харчового раціону та користуються постійним попитом, перш за все, завдяки своїм вишуканим смаковим якостям.

На українському ринку кондитерських товарів діють декілька великих світових концернів, таких як американські Western NIS Enterprise Fund (концерн «А.В.К.»), «Kraft Foods» (ПАТ «Крафт Фудз Україна» – тростянецька кондитерська фабрика «Україна» з торговою маркою «Корона») і Sigma Bleizer (ПАТ «Полтавакондитер»); швейцарська Nestle (ПАТ Львівська кондитерська фірма «Світоч»), Trilini International (ПАТ кондитерська фабрика «Харків'янка»). Багато інших фабрик і компаній переважно належать колективам підприємств та українським інвесторам. Серед них такі відомі підприємства і фірми, як кондитерська корпорація «Рошен», ПАТ ВО «Конті», концерн «Топ-транс» («Черкаська бісквітна фабрика» з торговою маркою «Світ Ласощів»).

Близько 50% продукції кондитерської галузі в натуральному вираженні припадає на три вітчизняні кондитерські компанії: «Рошен», яка займає 24,7 % сегменту ринку, «Конті» – 12,9 % сегменту та компанія «А.В.К.» – 11,9 % сегменту ринку. Усі інші виробники відстають від лідерів: наприклад, «Бісквіт-Шоколад» знаходиться на четвертій і п'ятій позиціях разом з «Житомирськими ласощами», які займають відповідно 4,9 % і 3,9 % ринку кондитерських компаній.

Продажі кондитерських товарів в Україні, за винятком борошняних виробів, відрізняються вираженою сезонністю: пік попиту припадає на останні місяці року, особливо перед новорічними святами, тоді як у першій половині року традиційно спостерігається зниження попиту. Це пояснюється меншою зацікавленістю споживачів у холодних солодошах, таких як морозиво, та зменшенням пропозиції свіжих фруктів. Проте найбільш чутливими до сезонних коливань є продукція з шоколаду та цукерки.

Останні роки для кондитерської промисловості в Україні були надзвичайно складними через кризову ситуацію. Найбільший спад виробництва відзначений у сегменті кондитерських виробів з цукру - на 10,8%, склавши 196,8 тис. тонн [20-21]. Виробництво шоколадної продукції знизилося на 5%, досягши обсягу 327,6 тис. тонн. У сегменті борошняних кондитерських виробів спостерігався менший спад в 0,1%, досягши обсягу 384,4 тис. тонн. Загалом спостерігався спад у виробництві за цими трьома сегментами.

Якщо в цілому проаналізувати сучасний стан ринку кондитерських виробів в Україні, слід зазначити, що кондитерська галузь України все ж таки має передумови для успішного розвитку і високої конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках, незважаючи на внутрішньодержавні потрясіння.

На провідних кондитерських фабриках вже проведено модернізацію, встановлено найсучасніші виробничі лінії, значно підвищено технологічність і науковість підприємств. Якість продукції вітчизняних підприємств за багатьма параметрами не відрізняється від іноземної, що дозволяє, фактично повністю витіснити конкурентів із інших країн. Частка закордонних торгових марок складає лише 5%. Важливою перевагою українських виробників є ціна на продукцію. Країна забезпечена основною сировиною. Загалом основними країнами експортерами кондитерської продукції для України є країни колишнього Радянського союзу та ближнього зарубіжжя, зокрема Казахстан, Російська Федерація, Грузія, Білорусь та Азербайджан. Разом з тим, впродовж

останніх років змінилась структурне співвідношення основних країн-експортерів: якщо в 2014 році найбільшою країною-експортером для України була Російська Федерація з обсягом експорту 122135 тис. дол., то вже в 2016 найбільшим експортером був Казахстан з обсягом всього 29132 тис. дол. [41].

Поруч із загальною перспективністю кондитерської галузі, слід зазначити, що досить обмеженими є умови розвитку невеликих підприємств. Більшість з них потребують заміни застарілого обладнання та впровадження нових технологій при нестачі власних коштів. Тому виробництво й надалі концентруватиметься в найбільших корпораціях. Для невеликих фірм потрібно вирішити фінансові проблеми за рахунок залучення інвестицій.

Для підтримки конкурентоспроможності та фінансової стійкості, а також для розвитку виробничо-господарської діяльності підприємства і недопущення кризових ситуацій необхідно удосконалювати, а на деяких підприємствах фактично запроваджувати стратегічне управління, де вихідним елементом є формування або удосконалення конкурентних стратегій. У сучасних умовах вони можуть бути дієвим засобом подолання кризи, мінімізації її наслідків та недопущення у майбутньому.

Кондитерська галузь перебуває у стадії зрілості, тому доцільним буде розроблення конкурентних стратегій з урахуванням цієї специфіки, а також кризових явищ в економіці, зокрема: скорочення товарного асортименту, удосконалення виробничого процесу, скорочення витрат, стимулювання збуту, інтеграції, переорієнтації на міжнародних ринках. Таким чином, можна виділити такі фактори, які вплинули на фінансову діяльність кондитерської галузі України в 2014-2017 рр. (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1 – Фактори, що вплинули на кондитерську галузь України

Класифікація факторів		Характер факторів
Залежно від місця виникнення	Внутрішні	Перехід споживачів на більш сприятливу за ціною продукцію, збільшення цін на сировину у постачальників, високий рівень конкуренції між виробниками з низькою часткою ринку та значне ринкове виокремлення лідера ринку «Roshen», бюрократизованість органів державної влади
	Зовнішні	Політичні та геополітичні суперечності, розрив економічних зв'язків з Російською Федерацією, нестабільна політична ситуація в Україні, недосконалість законодавчої бази для ведення бізнесу, урядові рішення та інституційні механізми, неефективність правової системи, підвищення цін на сировину та енергетичні ресурси, значний податковий тиск, криза банківської системи, сприятливі умови для зовнішньоекономічної діяльності
Залежно від рівня	Мікрорівневі	Збільшення ціни на продукцію, внаслідок підвищення цін на сировину та паливо та розриву між виробничо-технологічним та професійно-кваліфікаційним рівнем кондитерських підприємств України, скорочення витрат на рекламу та маркетинг, застарілість обладнання та збільшення вартості його оновлення
	Мезорівневі	Перебування виробничих потужностей одних із найбільших виробників кондитерської продукції на тимчасово окупованій території, скорочення продуктивності у галузі, зменшення реальної оплати праці у галузі, збільшення собівартості виробленої продукції на рівні галузі, несприятливий час для нових підприємств для виходу на ринок
	Макрорівневі	Несприятлива економічна ситуація, збільшення рівня безробіття, зменшення купівельної спроможності населення, збільшення експорту до країн Європи
Залежно від сфери походження	Науково-технічні	Високий рівень технологічного обладнання та можливість його постійного його оновлення у великих прибуткових підприємств галузі, зменшення можливостей для низькоприбуткових підприємств для оновлення обладнання та технологій.
	Організаційно-економічні	Розвиток інтеграційних процесів у європейський економічний простір, зміна галузевої кон'юнктури
	Соціально-політичні	Зменшення реальної заробітної платні у населення та попиту на кондитерську продукцію, військово-політичний конфлікт, сприятлива політика з боку західних держав щодо соціально- економічних та політичних перетворень в

Створення і функціонування системи управління зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві вимагає:

- існування необхідних ресурсів і необхідних навичок зі стратегічного планування діяльності підприємства на зовнішньому ринку;
- ефективну систему аналітичного та інформаційного забезпечення управління діяльністю;
- кваліфікований персонал, здатний засвоювати нові знання та інновації, що допомагають створити конкурентні переваги для підприємства [22].

Крім того, наявні певні проблеми, з якими доводиться зіштовхуватись підприємствам кондитерської галузі, зокрема такими як:

- суттєве зростання цін на енергоресурси;
- проблеми, пов'язані з російським ринком збуту;
- проблеми, пов'язані з пакуванням кондитерської продукції.

Для їх розв'язання підприємствам варто звернути увагу на європейські ринки збуту, що вимагає підвищення якості продукції, її сертифікацію відповідно до світових норм, покращення рівня менеджменту.

Організація фінансової діяльності підприємства визначається ефективністю прийняття управлінських рішень керівником підприємства та фінансовим відділом, використання достовірної інформації та надання її внутрішнім і зовнішнім користувачам по потребі, підвищення ролі фінансового та стратегічного планування, чіткість взаємодії бухгалтерського та фінансового відділів, що дозволяє визначити фінансовий результат як у бухгалтерському обліку, так і у звітності фінансового відділу.

Для подальшого покращення фінансової діяльності підприємствам потрібно збільшувати обсяги зовнішньоекономічної діяльності, активно впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології [23].

Оскільки кондитерська галузь відноситься до однієї з найбільш прибуткових в Україні, держава повинна всіма способами стимулювати її розвиток. Насамперед потрібно удосконалювати виробництво, що потребує

значних капітальних інвестицій. У зв'язку з лібералізацією торгівлі України з ЄС підприємства галузі в 2015 році дещо збільшили свої поставки до Латвії, Польщі, Німеччини та Естонії. Загалом експорт товарів кондитерської галузі у країни ЄС у 2015 році становив 60 млн. доларів. Це свідчить про достатньо високу конкурентоспроможність вітчизняної кондитерської галузі та її спроможність збільшити експортні поставки на європейський ринок і витримати конкурентний тиск з боку імпорту на внутрішньому ринку.

Отже, на даний момент потрібно активно вивчати європейський ринок, оскільки він є дуже перспективним і ще неосвоєним до кінця українськими виробниками.

Загрозами розвитку кондитерської галузі є [24]:

- швидке моральне старіння обладнання;
- не прогнозована зміна макроекономічних показників, коливання курсів іноземних валют, а також посилення конкурентної боротьби у галузі;
- зміна споживчих уподобань;
- збільшення цін на сировину та енергоресурси;
- природні фактори (неврожай какао-бобів, цукрових буряків);
- зміни у митному законодавстві країн-експортерів;
- збільшення імпорту із-за кордону;
- поява у конкурентів нових технологій;
- політична нестабільність;
- нестабільність чинного законодавства;
- збої у поставках сировини та матеріалів;
- коливання цін на природний газ та електроенергію;
- високий рівень відсоткових ставок.

Таким чином, на підприємствах кондитерської галузі досить ефективно здійснюється управління фінансовою діяльністю. Для подальшого покращення фінансової діяльності та подолання існуючих в галузі проблем підприємствам потрібно збільшувати обсяги зовнішньоекономічної діяльності, активно впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології.

2.2 Характеристика загального стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Повна назва компанії українською мовою: Приватне акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Головний офіс компанії знаходиться за адресою: м. Львів, вул. Ткацька, буд. 10.

Приватне акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» - одне з найстаріших підприємств в кондитерській галузі України, що було засноване у 1962 році.

З метою концентрації виробництва 10 травня 1962 року Чортківська кондитерська фабрика, Кондитерська фабрика «Більшовик» та Кондитерська фабрика імені Кірова об'єдналися у виробничу фірму «Червона Троянда», що 3 серпня того ж року було перейменовано на «Світоч». В перші роки існування об'єднаного підприємства було здійснено оновлення технічного устаткування та розширення асортименту продукції. Завдяки цьому до 1967 року обсяг продукції, що випускався фірмою зріс на 50%.

В 1967 році фірмі «Світоч» дозволили перейти на нову систему планування та економічного стимулювання, виділивши з Держбюджету 2,6 млн рублів, за які було зведено новий 5-поверховий корпус. Саме в цьому корпусі 1969 року було відкрито карамельне та цукерково-шоколадне виробництва.

Влітку 1996 було створено Закрите акціонерне товариство «Львівська кондитерська фірма «Світоч» на підставі Установчого договору шляхом перетворення Львівської кондитерської фірми «Світоч» з колективною формою власності у закрите акціонерне товариство.

1998 року Nestlé S.A. (Швейцарія) придбала пакет акцій ЗАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», підприємство увійшло до групи компаній світового лідера з виробництва продуктів харчування. Зараз компанія реалізує політику довгострокового розвитку фабрики, спрямовану на досягнення світового рівня якості Nestlé.

Наприкінці 2009 року на фабриці була введена в експлуатацію нова лінія з виробництва кавових стіків Nescafe. Це ознаменувало перехід «Світоча» на якісно новий рівень: від місцевої кондитерської фабрики до регіонального виробничого центру Nestlé у таких напрямках бізнесу, як кондитерське виробництво та кава.

У 2012 році «Світоч» відновив випуск шоколадно-вафельних цукерок «Гулівер» та запропонував новинки — вафлі «Артек» у нових смакових варіаціях та шоколадні плитки з горіхами і родзинками.

2012 року «Світоч» відсвяткував подвійний ювілей — 130-річчя заснування виробництва та 50-річчя бренду «Світоч»

У 2016 році Закрите акціонерне товариство «Львівська кондитерська фірма «Світоч» перетворилось у Публічне акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» виготовляє продукцію переважно для українського ринку, незначною мірою Львівські солодощі представлено на ринку Молдови, Польщі та Білорусі.

На сьогодні АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» — провідний вітчизняний виробник, сучасне високотехнологічне, науково містке підприємство, що розвивається. Діють лінії з виробництва вафель, шоколадних плиток та цукерок, принципово нове автоматизоване виробництво з підготовки шоколадних мас.

Співробітники АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є носіями понад вікових традицій у виробництві шоколаду і шоколадних цукерок.

Кондитерська фабрика випускає понад 200 видів кондитерської продукції як під власною торговою маркою, так і під торговою маркою Nestle. Загалом асортимент фабрики «Світоч» складається з шоколадних плиток, вагових цукерок, цукерок в коробках, вафель, печива та крекерів. Асортимент шоколадних плиток "Світоча", налічує понад 15 найменувань продукції з різними наповнювачами.

Наприкінці 2009 року було проведено ребрендинг продукції «Світоч». Було проведено серйозну роботу по вдосконаленню якості шоколадної продукції. Удосконалено дизайн, що зробило обгортки «Світоч» більш преміальними, подарунковими та сучасними.

Серед популярних новинок «Світоча» - вагові цукерки «Зоряне сяйво: смак капучіно», «Зоряне сяйво: Сутінки», шоколад «Світоч ла Крема», «Світоч десерти: Смак банану в шоколаді» та «Світоч десерти: Смак капучіно», вафлі «Артек з какао та молоком».

Варто зазначити, «Артек» від львівських майстрів - це №1 вафельний бренд в Україні. Дві з трьох придбаних вафель в Україні – вироблені на лініях ЛКФ «Світоч».

Приватне акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» намагається запропонувати не лише випробуваний часом товар, а й освоїти випуск нових десертів, а також спрямовує свої зусилля на покращення власного іміджу та удосконалення збутової політики.

Основними конкурентами ЛКФ «Світоч» є компанія «Конті», корпорація «Рошен» та компанія «АВК», оскільки дані підприємства мають відомі бренди, користуються прихильністю споживачів, мають розвинуту мережу збуту продукції, а також діють як універсальні виробники, тобто присутні майже на всіх сегментах кондитерського ринку.

З метою забезпечення ефективного управління діяльністю ЛКФ «Світоч» сформовано організаційну структуру, яка відповідає нормам українського законодавства та забезпечує розподіл повноважень органів управління у реалізації стратегії компанії (рис. 2.1). З наведеної вище структури бачимо, що вищим органом управління АТ ЛКФ «Світоч» є Загальні збори акціонерів, що приймають лише найважливіші рішення, їх повноваження делеговано Наглядовій Раді. В функції Наглядової Ради входить захист інтересів акціонерів, питання стратегічного управління та контролю за діяльністю Виконавчого органу. Члени Наглядової Ради, у тому

числі її голова, призначаються Загальними зборами акціонерів та є їм підзвітними.

Рисунок 2.1 – Організаційна структура управління АТ ЛКФ «Світоч»

В коло питань Виконавчого органу входить оперативне управління діяльністю компанії. Генеральний директор, що входить до складу Виконавчого органу здійснює керівництво поточною діяльністю компанії, виробляє політику з метою збереження та збільшення прибутковості та конкурентоздатності компанії.

Генеральний директор створює на власний розсуд організаційну структуру компанії з Департаментів, відділів та підрозділів, призначає керівників даних органів. Правління та Генеральний директор є підконтрольними та підзвітними Наглядовій Раді та Зборам акціонерів.

Компанія інвестує значну суму коштів на навчання та покращення кваліфікації персоналу. Система навчання обіймає всі структурні підрозділи

та всі категорії співробітників. Компанія приділяє значну роль періодичним атестація як робочих місць, так й посад.

Проведення аналізу системи стратегічного управління підприємством дасть можливість проаналізувати внутрішнє середовище підприємства та виявити в ньому сильні та слабкі сторони, а також зовнішнє середовище діяльності фірми, в якому існують потенційні можливості та загрози.

Негативний вплив на діяльність підприємства спричинюється економічною нестабільністю в Україні, що призводить до зниження платоспроможності споживачів і, як наслідок, падіння попиту. Враховуючи зростання інтересу споживачів до товарів - замінників та наявність сильних конкурентів ЛКФ «Світоч» має приділяти більше уваги розширенню асортименту.

Завдяки тому, що АТ ЛКФ «Світоч» входить до складу Nestlé значною конкурентною перевагою стають можливості виходу на зарубіжні ринки та посилення присутності на ринку кондитерських виробів Європи. Висока якість продукції, що підтверджена міжнародними стандартами, впровадження інновацій та постійна модернізація виробництва дозволяє підприємству зацікавити споживачів за межами України. Обсяг фінансових ресурсів підприємства та інтегрованість в міжнародну компанію дозволить підприємству розширити спеціалізацію та вийти на нові сегменти ринку. Значний досвід роботи ЛКФ «Світоч» на кондитерському ринку України та налагоджена збутова мережа дає можливість створити мережу фірмових магазинів.

АТ ЛКФ «Світоч» спрямовує свої зусилля на підтримування позицій на ринку кондитерських виробів за рахунок перелічених вище сильних сторін. За рахунок ефективного використання наявних зовнішніх можливостей може бути забезпечений розвиток підприємства.

Отже, АТ ЛКФ «Світоч» характеризується тривалим та стабільним розвитком, що дозволив йому стати частиною міжнародної компанії. Підприємство виготовляє понад 200 видів продукції, однак асортимент

кондитерських виробів є достатньо невеликим. Організаційна структура підприємства має функціональний характер, але водночас, воно виступає складовою дивізіональної структури управління компанії Nestlé. Аналізуючи сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози зовнішнього середовища ми з'ясували, що за рахунок сильних сторін деякі загрози можуть бути нейтралізовані.

2.3 Аналіз фінансово-економічної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.

Результат діяльності будь якого суб'єкта господарювання залежить від наявності та ефективності використання фінансових ресурсів. Рациональне використання фінансових ресурсів віддзеркалює фінансовий стан підприємства, який в умовах ринкової економіки має першорядне значення. Хороший фінансовий стан підприємства – це запорука його фінансової стабільності. У стабільності фінансового стану підприємств зростає зацікавленість з боку постачальників, банків, акціонерів, інвесторів, податкових органів. У цьому зв'язку важливе значення має достовірна оцінка фінансового стану підприємства, що забезпечується обґрунтованим здійсненням його аналізу. Фінансовий аналіз являє собою процес, що базується на даних фінансової звітності підприємства. Проаналізуємо показники, які характеризують фінансовий стан АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр., використовуючи дані, наведені в додатку Б. Аналіз основних показників, які характеризують майновий стан підприємства та джерела його формування, наведено в таблиці 2.2.

З таблиці 2.2 видно, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» протягом аналізованого періоду відбулось покращення показників, які характеризують майновий стан підприємства в 2022 р. порівняно із 2020-2021 рр. В першу чергу необхідно зазначити про зростання загальної вартості

майна АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. порівняно із 2020 р. на 14.53% порівняно із 2020р. та на 10,21% – порівняно із 2021р.

Таблиця 2.2 – Основні показники динаміки зміни майнового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020 -2022рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна значень 2022р. порівняно із 2020р.		Зміна значень 2022р. порівняно із 2021р.	
				Абсолютна, тис. грн	Темп приросту, %	Абсолютна, тис. грн	Темп приросту, %
Загальна вартість майна, тис. грн.	1900335,5	1974912,5	2176472,0	276136,50	14,53	201559,50	10,21
Власний капітал, тис. грн.	1284230,5	1361405,0	1362348,0	78117,50	6,08	943,00	0,07
Залучений капітал, тис. грн.	616105,00	613507,50	814124,00	198019,00	32,14	200616,50	32,70
Оборотні активи, тис. грн.	1395153,0	1244290,5	1197882,5	-197270,50	-14,14	-46408,00	-3,73
Необоротні активи, тис. грн.	505182,50	730622,00	978589,50	473407,00	93,71	247967,50	33,94
Коефіцієнт зносу основних засобів, %	38,42	40,81	44,59	6,17	16,05	3,78	9,26

З рис. 2.2 видно, що діяльність підприємства в 2020-2022 рр. фінансувалась переважно за рахунок власного капіталу капіталу. Власний капітал АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 1362348 тис. грн, що на 6,08% більше порівняно із 2020р. та на 0,07% більше – порівняно із 2021р., що спричинене зростанням нерозподіленого прибутку.

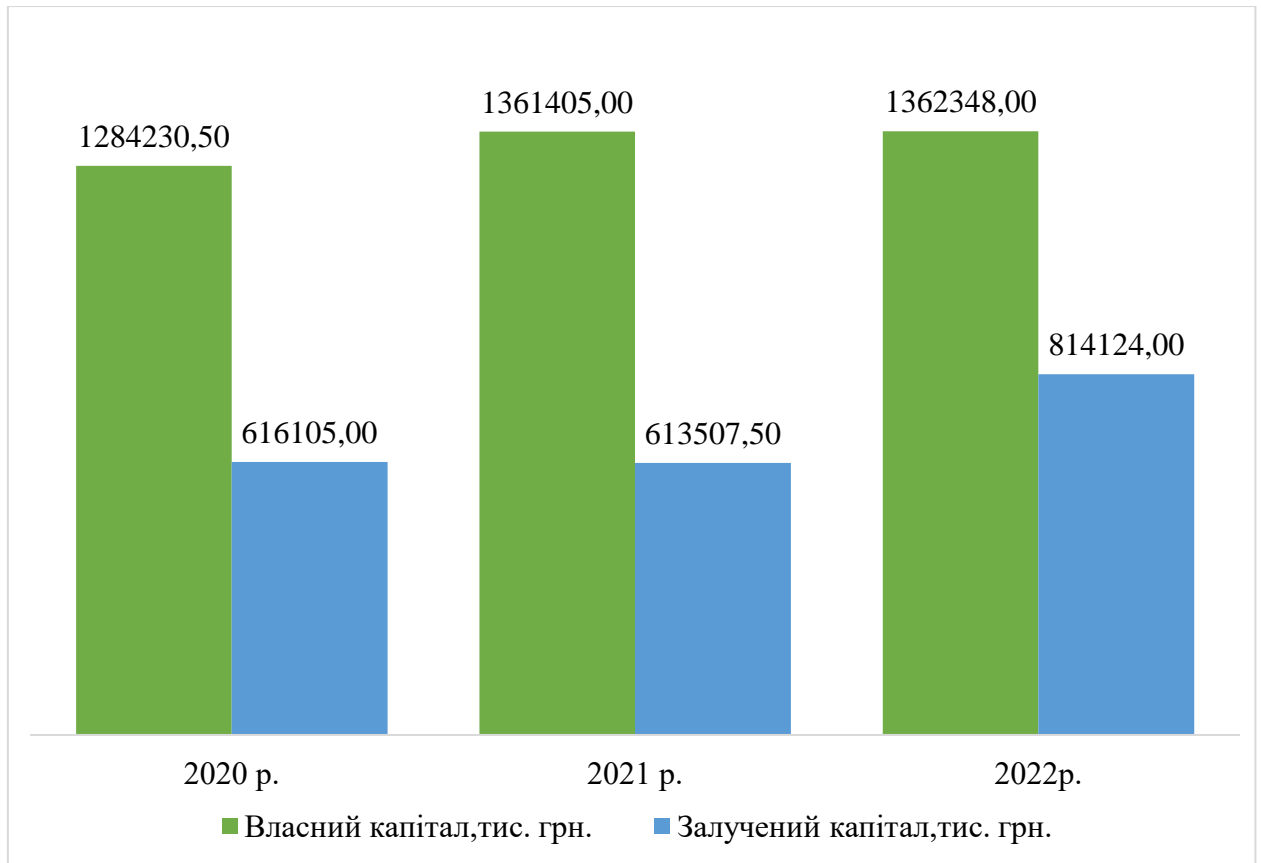

Рисунок 2.2 – Динаміка джерел фінансування АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр., тис. грн.

В 2017р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримало від'ємне значення власного капіталу в розмірі 2351408,5 тис. грн., що вдвічі більше порівняно із 2016 р. та на 25,71% більше порівняно із 2016 р.

Протягом аналізованого періоду спостерігається збільшення і залучених джерел формування майна АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», тобто залученого капіталу, який в 2020 р. склав 616105 тис. грн., а в 2021р. – 613507,5 тис. грн., а в 2022 р. – 814124 тис. грн.. тобто на 32,14% більше порівняно із 2020 р. та на 32,7% – порівняно із 2021р.

Оскільки в 2022р. порівняно із 2020-2021рр. відбулось зростання джерел фінансування майна АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», відповідно відбулись зміни і в його складі, зокрема в оборотній та необоротній частині.

Як видно з рис. 2.3, необоротні активи на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склали 978589,5 тис. грн. і зросли порівняно з 2020р. на 93,71% та на 33,94% порівняно із 2021р. Оборотні активи АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», в свою чергу, мали динаміку скорочення і в 2022р. склали 1197882,5 тис. грн., що на 14,14% менше порівняно із 2020 р. та на 3,73% менше порівняно із 2021р.

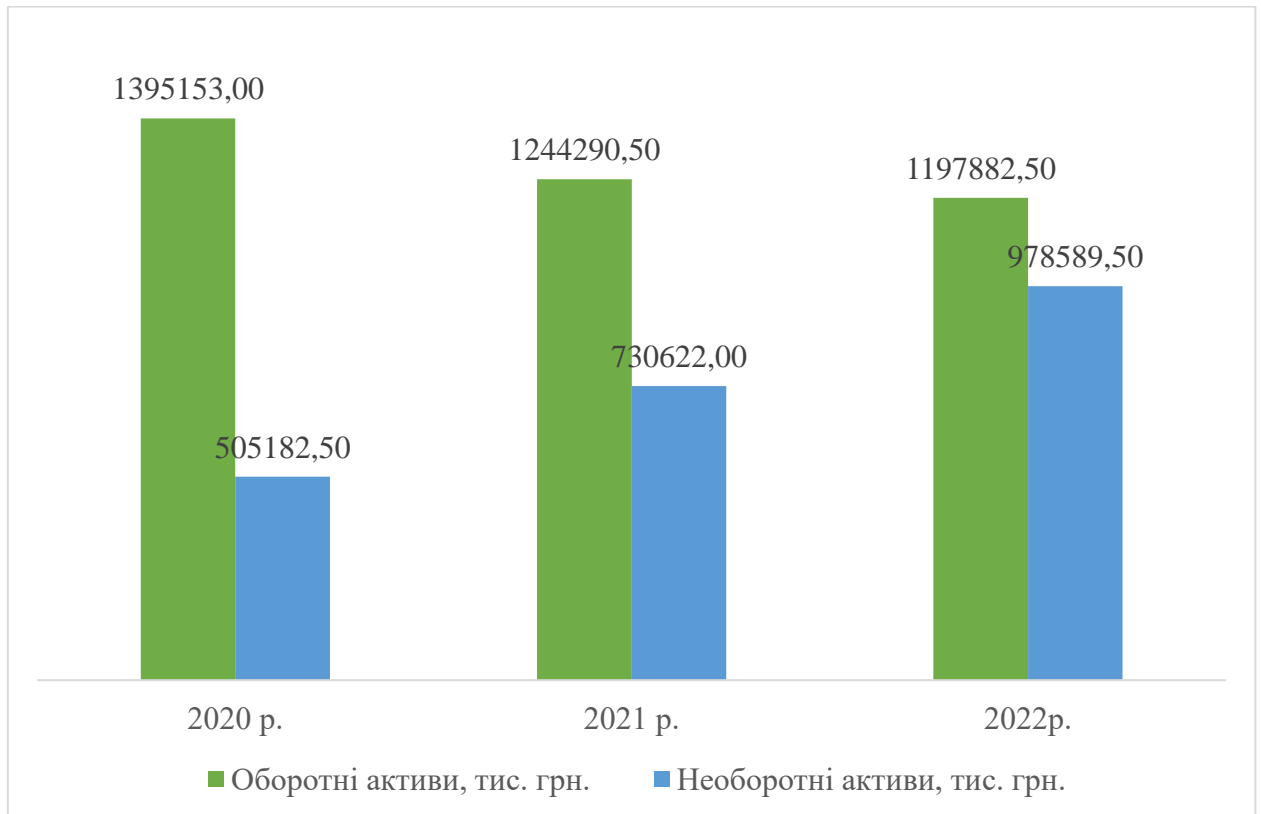

Рисунок 2.3 – Динаміка складу майна АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр., тис. грн.

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» має сучасне обладнання та низький рівень зношеності основних засобів, про що свідчить значення коефіцієнта зносу. В 2022р. цей показник на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» становив 44,59%, що на 16,05% більше порівняно із 2020р. та на 9,26% – порівняно із 2021р.

Отже, попередній аналіз показав, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022 р. спостерігалась позитивна тенденція покращення

майнового стану порівняно із 2020-2021 рр. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто звернути увагу на стан основних засобів.

При оцінці фінансового стану досить важливо провести аналіз ліквідності підприємства, який надає змогу визначити спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання. Розрахуємо та проаналізуємо показники ліквідності.

В таблиці 2.3 наведено динаміку зміни показників ліквідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр.

Таблиця 2.3 – Динаміка показників ліквідності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна значень 2022р. порівняно із 2020р.		Зміна значень 2022р. порівняно із 2021р.	
				Абсолютна, тис. грн	Темп при- росту, %	Абсолютна, тис. грн	Темп при- росту, %
Коефіцієнт покриття	2,39	2,96	2,74	0,35	14,52	-0,22	-7,45
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,28	1,87	1,23	-0,06	-4,38	-0,65	-34,57
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,02	0,01	-0,07	-90,12	-0,01	-51,44

З таблиці 2.3 видно, що аналізовані показники ліквідності мають динаміку зниження. Основним показником ліквідності є коефіцієнт покриття, який показує здатність оборотних активів покривати поточні зобов'язання і його нормативне значення становить не менше одиниці, оскільки за цього значення підприємство може у випадку потреби усі свої поточні зобов'язання покрити оборотними активами. На АТ «Львівська кондитерська фабрика

«Світоч» на протязі 2020-2022 рр. значення цього показника є вищим за нормативне значення, яке складає 1-1,5. В 2022 р. коефіцієнт покриття склав 2,74, тобто на кожну гривню поточних зобов'язань АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» мало 2,74 гривень оборотних активів, що на 14,52% більше порівняно із 2020 р., проте на 7,45% менше порівняно із 2021 р.

Аналіз коефіцієнта швидкої ліквідності відображає платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами. Значення даного показника на підприємстві повинно перевищувати 0,8-0,6.

З таблиці 2.3 видно, що за цим показником АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» має також негативну динаміку зменшення. В 2022 р. значення показника становило 1,23, що на 4,38% менше порівняно із 2020р. та на 34,57% менше порівняно із 2021р.

При цьому на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» досить низьке значення коефіцієнта абсолютної ліквідності. В 2022 р. спостерігається зменшення значення коефіцієнта абсолютної ліквідності порівняно із 2020-2021 рр. Цей показник в 2022 р. становив 0,001, що не відповідає у нормативному значенню, яке складає 0,2, та є меншим за значення показника в 2020 р. на 90,12% та порівняно із 2021 р. – на 51,44 %.

Отже, проаналізувавши коефіцієнти ліквідності, необхідно відмітити, що в цілому в 2020-2022 рр. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є ліквідним підприємством, проте в 2022 р. більшість показників мали негативну тенденцію зменшення. Тому АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо покращення стану показників ліквідності.

Коефіцієнти фінансової стійкості АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» наведено в таблиці 2.4.

З таблиці 2.4 видно, що показниками, які характеризують фінансову стійкість, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є фінансово стійким підприємством. Коефіцієнт автономії АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 0,63, тобто власний капітал АТ «Львівська

кондитерська фабрика «Світоч» складав 63% усього капіталу, вкладеного в діяльність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Це на 7,38% менше порівняно із 2020р. та на 9,2% менше порівняно із 2021р.

Таблиця 2.4 – Динаміка показників фінансової стійкості АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна значень 2022р. порівняно із 2020р.		Зміна значень 2022р. порівняно із 2021р.	
				Абсолютна, тис. грн	Темп при- росту, %	Абсолютна, тис. грн	Темп при- росту, %
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,32	0,31	0,37	0,05	15,38	0,06	20,41
Коефіцієнт фінансового ризику	0,48	0,45	0,60	0,12	24,56	0,15	32,61
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,61	0,46	0,28	-0,32	-53,56	-0,18	-39,20
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними активами	0,56	0,51	0,32	-0,24	-42,63	-0,19	-36,80

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 0,37, що на 15,38% більше порівняно із 2020р. та на 20,41% більше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт фінансового ризику АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 0,6, тобто на кожну гривню власного капіталу АТ

«Львівська кондитерська фабрика «Світоч» залучало 0,6 гривень залученого капіталу. Це на 24,56% більше порівняно із 2020р. та на 32,61% більше порівняно із 2021р.

Фінансово стійким є АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» і за показниками, які характеризують спроможність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» фінансувати оборотні активи за рахунок власного капіталу.

Негативним є значне зменшення коефіцієнта маневреності власного капіталу. В 2022р. коефіцієнт маневреності власного капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» склав 0,28, тобто з кожної гривні власного капіталу 0,28 гривень знаходились в обороті. В 2022р. коефіцієнт маневреності власного капіталу зменшився на 53,56% порівняно із 2020р. та на 39,2% – порівняно із 2021р.

Аналогічну динаміку мав і коефіцієнт забезпеченості власними оборотними активами, який в 2022р. склав 0,32, що на 42,63% менше порівняно із 2020р. та на 39,2% менше порівняно із 2021р.

Оцінимо фінансову стійкість підприємства за джерелами формування запасів.

З таблиці 2.5 видно, що на підприємстві спостерігається абсолютна фінансова стійкість, за якої запаси АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» повністю фінансуються за рахунок власного оборотного капіталу.

Таким чином, аналіз фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за показниками фінансової стійкості показав, що АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є фінансово стійким підприємством, яке не залежить від зовнішніх джерел фінансування та спроможне фінансувати поточну діяльність за рахунок власних коштів.

Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо стабілізації співвідношення власного та залученого капіталу.

Таблиця 2.5 – Аналіз фінансової стійкості АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за джерелами формування запасів за 2020-2022 рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Запаси	1284230,50	1361405,00	1362348,00
Власний капітал	505182,50	730622,00	978589,50
Необоротні активи	779048,00	630783,00	383758,50
Довгострокові зобов'язання та забезпечення наступних витрат і платежів	32832	193089	376822
Короткострокові кредити та позики	280383,5	246426,5	395324
Наявність власних оборотних активів	218369,5	227582,5	354300,5
Наявність власних і довгострокових зобов'язань та забезпечень наступних витрат і платежів	560678,50	403200,50	29458,00
Наявність усіх джерел формування запасів і витрат	593510,50	596289,50	406280,00
Надлишок (нестача) власних оборотних активів для формування запасів і витрат	873894,00	842716,00	801604,00
Надлишок (нестача) власних оборотних активів та довгострокових джерел для формування запасів і витрат	1284230,50	1361405,00	1362348,00
Надлишок (нестача) джерел формування запасів і витрат	505182,50	730622,00	978589,50
Тип фінансової стійкості	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість	Абсолютна фінансова стійкість

Таким чином, проведений аналіз фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на підприємстві спостерігається покращення фінансового стану в 2022р. порівняно із 2020-2021 рр. На АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є ліквідним, спостерігається зростання вартості майна за рахунок власних та залучених джерел

фінансування, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є фінансово стійким підприємством, яке не залежить від зовнішніх джерел фінансування та спроможне фінансувати поточну діяльність за рахунок власних коштів. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо покращення значень показників ліквідності та показників фінансової стійкості, які характеризують спроможність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» фінансувати поточну діяльність за рахунок власних джерел фінансування.

2.4 Оцінка ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр

Оцінимо ефективність управління діяльністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр. З цією метою в першу чергу необхідним є проведення аналізу ефективності формування доходів і витрат підприємства.

В таблиці 2.6 наведено аналіз складу, структури та динаміки доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр.

З таблиці 2.8 видно, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» спостерігається позитивна динаміка зростання доходів: з 2618102 тис. грн. в 2020р. до 2655176 тис. грн. в 2022р. В цілому зростання доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склало 1,42% порівно із 2020 р. та 2,16% – порівняно із 2021 р. та відбулось практично за всіма складовими сукупного доходу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», як видно з рис. 2.4.

Доходи АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» склались з чистого доходу від реалізації продукції, інших операційних доходів, інших доходів та інших фінансових доходів.

Таблиця 2.6 – Аналіз складу, структури та динаміки доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр.

Показник	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Темп приросту значень 2022 р. порівняно з	
	тис. грн.	Питома вага,%	тис. грн.	Питома вага,%	тис. грн.	Питома вага,%	2020 р.	2021 р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	2560385	97,80	2572657	98,98	2635805	99,27	2,95	2,45
Інші операційні доходи	17295,00	0,66	15574,00	0,60	8449,00	0,32	-51,15	-45,75
Інші фінансові доходи	112,00	0,004	0,00	0,00	2,00	0,0001	-98,21	-
Інші доходи	40310,00	1,54	0,00	0,00	10920	0,41	-72,91	0,00
Разом	2618102	100,00	2599151	100,00	2655176	100,00	1,42	2,16

Досить позитивним є зростання чистого доходу від реалізації продукції. В 2022р. загальна величина чистого доходу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» склала 2635805 тис. грн., що більше порівняно із 2020р. на 2,95% та на 2,45% більше порівняно із 2021р.

З рис. 2.4 видно, що в цілому саме чистий дохід від реалізації продукції є основною складовою доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020-2022рр. В 2022р. чистий дохід АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» склав 99,27% усіх доходів отриманих підприємством.

Інші операційні доходи АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» зменшились як в абсолютному вираженні, так і в структурі доходів. Інші операційні доходи в 2022 р. склали 8449 тис. грн., що на 51,15% менше порівняно із 2020 р. та на 45,75% – порівняно із 2021 р. Питома вага цієї складової доходів в 2022р. склала 0,32%, тоді як в 2020р. – 66% усіх доходів, отриманих АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». До складу іншого операційного доходу протягом 2020-2022 рр. АТ «Львівська кондитерська

фабрика «Світоч» включало такі доходи: дохід від операційної оренди активів, дохід від операційної курсової різниці.

Рисунок 2.4– Динаміка доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр., тис. грн.

Інші доходи АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020р. склали 40310 тис. грн, в 2021р. на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» відсутні інші доходи, в 2022р. інші доходи склали 10920 тис. грн.. Питома вага даної складової доходів склали 1,54% в 2020 р. та 0,41% – в 2022р.

В 2020р. та 2022р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало також інші фінансові доходи. Величина інших фінансових доходів в 2020р. склав 112 тис.грн, а в 2022р. – 2 тис. грн. В питомій вазі ця складова доходів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є досить незначною.

Отже, зростання загальної величини доходів на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» спричинене зростанням чистого доходу підприємства, який складає практично всю величину доходів.

Наступним етапом аналізу ефективності фінансової діяльності стане аналіз витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр. З таблиці 2.7 видно, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. спостерігається зростання загальної величини витрат порівняно із 2020-2021рр.

Таблиця 2.7 – Аналіз складу, структури та динаміки витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022рр

Показник	2020 р.		2021 р.		2022р.		Темп приросту значень 2022 р. порівняно з	
	тис. грн.	Питома вага,%	тис. грн.	Питома вага,%	тис. грн.	Питома вага,%	2020 р.	2021 р.
Собівартість реалізованої продукції	2299274	94,00	2329241	93,75	2381914	86,25	3,59	2,26
Адміністративні витрати	24854	1,02	73764	2,97	86590	3,14	248,39	17,39
Витрати на збут	12689	0,52	15833	0,64	12293	0,45	-3,12	-22,36
Інші операційні витрати	24854	1,02	27331	1,10	59948	2,17	141,20	119,34
Фінансові витрати	24215	0,99	20411	0,82	28627	1,04	18,22	40,25
Витрати від участі в капіталі	0	0,00	17984	0,72	0	0,00	-	-100,00
Інші витрати	60050	2,46	0	0,00	192380	6,97	220,37	100,00
Разом	2445936	100,00	2484564	100,00	2761752	100,00	12,91	11,16

Якщо в 2020р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» понесло витрат на 2445936 тис. грн., то в 2021р. витрати зросли до 2484 тис. грн., а в 2022р. – до 2761752 тис. грн. В цілому, в 2022р. загальна величина витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» зросла на 12,91% порівняно із 2020р. та на 11,16% – порівняно із 2021р.

Витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020-2022р. складались з собівартості реалізованої продукції, адміністративних витрат, витрат на збут, фінансових витрат, витрат від участі в капіталі, інших витрат.

Найбільшу питому вагу витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» складала собівартість реалізованої продукції, питома вага якої в 2020р. склала 94% усіх витрат підприємства, в 2021р. – 93,75%, а в 2022р. – 86,25%. Разом з тис, в абсолютному вираженні собівартість реалізованої продукції в 2022р. зросла на 3,59% порівняно із 2020р. та на 2,26% – порівняно із 2021р. та склала 2381914 тис. грн.

Адміністративні витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склали 86590 тис. грн., що на 248,39% більше порівняно із 2020р. та на 17,39% більше порівняно із 2021р.

Питома вага адміністративних витрат в загальній величині витрат зросла із 1,02% в 2020р. до 3,14% в 2023р.

Суттєво зменшились і витрати на збут. Якщо в 2020р. на збут АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» витрачало 12689 тис. грн., то в 2021р. – 15833 тис. грн, а в 2022р. – 12293 тис. грн. Величина витрат на збут в 2022р. зменшилась на 3,12% порівняно із 2020р. та на 22,36% менше порівняно з 2021р.

Інші операційні витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склали 59948 тис. грн., що на 141,2% менше порівняно із 2020р. та на 119,34% більше порівняно із 2021р. Відповідно питома вага цієї складової витрат зросла із 1,02% в 2020р. до 2,17% в 2021р.

Фінансові витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» зростали як в складі питомої ваги усіх витрат, так і в абсолютному вираженні. В 2022р. фінансові витрати склали 28627 тис. грн., що на 18,22% більше порівняно із 2020р. та на 40,25% – порівняно із 2021р. Питома вага фінансових витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в загальній величині витрат в 2020р. склала 0,99% усіх витрат, в 2021р. – 0,82%, а в 2022р. – 1,04%.

Витрати від участі в капіталі АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» мало лише в 2021р. в розмірі 17984 тис. грн, що становило 0,72% усіх витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Інші витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало в 2020р. та в 2022р. В 2020р. інші витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» склали 60050 тис. грн, а в 2022р. – 192380 тис. грн, тобто на 220,37% більше порівняно із 2020р. Питома вага інших витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020р. склав 2,46% усіх витрат підприємства, а в 2022р. – 6,97% всіх витрат.

Отже, витрати АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», як і доходи, мали динаміку зростання.

Наступним етапом аналізу фінансових витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» стане оцінка динаміки фінансових результатів підприємства.

З таблиці 2.8 видно, що АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» мало фінансові результати від різних видів діяльності в 2020-2022рр.

Валовий прибуток АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 253891 тис. грн, що на 2,77% менше порівняно із 2020р., проте на 4,3% більше порівняно із 2021р.

Від іншої основної операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало протягом 2020-2022рр. отримувало збиток, який в 2022р. склав 51499 тис. грн.

Фінансовий результат від операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020-2022р. мав негативну динаміку зменшення – з 175270 тис. грн в 2020р. до 103509 тис. грн. Зменшення фінансового результату від операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склало 40,94% порівняно із 2020р. та 27,14% – порівняно із 2021р.

Таблиця 2.8 – Аналіз фінансових результатів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2020-2022 рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Темп приросту значень 2022 р. порівняно з	
				2020 р.	2021 р.
Фінансовий результат від основної діяльності	261111	243416	253891	-2,77	4,30
Фінансовий результат від іншої основної операційної діяльності	-7559	-11757	-51499	581,29	338,03
Фінансовий результат від операційної діяльності	175270	142062	103509	-40,94	-27,14
Фінансовий результат від участі в капіталі	0	-17984	0	-	-100,00
Фінансовий результат від фінансової діяльності	-24103	-20411	-28625	18,76	40,24
Фінансовий результат від іншої діяльності	-19740	0,00	181460	819,25	-
Фінансовий результат до оподаткування	91117	103667	114589	25,76	10,54
Фінансовий результат від господарської діяльності	70444	80305	91227	29,50	13,60

Фінансовий результат від участі в капіталі АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримало лише в 2021р. у вигляді збитку в розмірі 17984 тис. грн. Фінансовим результатом від фінансової діяльності протягом 2020-2022 рр. був збиток, який в 2022р. склав 28625 тис. Грн, що на 18,76% більше порівняно із 2020р. та на 40,24% більше порівняно із 2021р.

Фінансовим результатом від іншої діяльності на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2020р. та 2022р. є збиток, який в 2020р. склав 19740 тис. грн., а в 2022 р. – 181460 тис. грн. В 2021 р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» не отримувало такого виду фінансового результату.

Фінансовий результат до оподаткування АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 114589 тис. грн, що на 25,76% більше

порівняно із 2020р. та на 10,54% більше порівняно із 2021р. В цілому кінцевий фінансовий результат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» мав динаміку зростання і в 2022р. збільшився на 29,5% порівняно із 2020р. та на 13,6% - порівняно із 2021р. та склав 91227 тис. грн.

Таким чином, за абсолютними показниками фінансових результатів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» ефективно здійснює свою діяльність.

Наступним етапом оцінки стану управління діяльністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є аналіз показників рентабельності.

Розрахуємо рентабельність активів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.1):

$$2020\text{р.}: P_a = \frac{70444,00}{1900335,5} \times 100\% = 3,71(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_a = \frac{91225,00}{1974912,50} \times 100\% = 4,62(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_a = \frac{91227,00}{2176472,00} \times 100\% = 4,19(\%).$$

Розрахуємо рентабельність власного капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.2):

$$2020\text{р.}: P_{вк} = \frac{70444,00}{1284230,50} \times 100\% = 5,49(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_{вк} = \frac{91225,00}{1361405,00} \times 100\% = 6,70(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_{вк} = \frac{91227,00}{1362348,00} \times 100\% = 6,70(\%).$$

Розрахуємо рентабельність залученого капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.3):

$$2020\text{р.}: P_{зк} = \frac{70444,00}{616105,00} \times 100\% = 11,43(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_{зк} = \frac{91225,00}{613507,50} \times 100\% = 14,87(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_{зк} = \frac{91227,00}{814124,00} \times 100\% = 11,21(\%).$$

Розрахуємо рентабельність продажу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.3):

$$2020\text{р.}: P_{пр} = \frac{70444,00}{2560385,00} \times 100\% = 2,75(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_{пр} = \frac{91225,00}{2572657,00} \times 100\% = 3,55(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_{пр} = \frac{91227,00}{2635805,00} \times 100\% = 3,46(\%).$$

Розрахуємо рентабельність операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.6):

$$2020\text{р.}: P_{оп} = \frac{175270,00}{2299274,00 + 65593 + 12689 + 24854} \times 100\% = 7,3(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_{оп} = \frac{142062,00}{2329241,00 + 73764 + 15833 + 27331} \times 100\% = 5,81(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_{оп} = \frac{103509,00}{2381914,00 + 86590 + 12293 + 59948} \times 100\% = 4,07(\%).$$

Розрахуємо рентабельність звичайної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за формулою (1.7):

$$2020\text{р.}: P_{зв} = \frac{70444,00}{2299274,00 + 65593 + 12689 + 24854 + 24215 + 60050} \times 100\% = 2,83(\%);$$

$$2021\text{р.}: P_{зв} = \frac{91225,00}{2329241,00 + 73764 + 15833 + 27331 + 20411 + 17984} \times 100\% = 3,67(\%);$$

$$2022\text{р.}: P_{зв} = \frac{103509,00}{2381914,00 + 86590 + 12293 + 59948 + 28627 + 192380} \times 100\% = 3,3(\%).$$

Розраховані показники узагальнено в таблиці 2.9. З таблиці 2.9 видно, що АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є рентабельним підприємством. Коефіцієнт рентабельності активів в 2022р. склав 4,19%, тобто з кожної гривні, вкладеної в активи АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», підприємством отримано 4,19 коп чистого прибутку, що на 0,48% більше порівняно із 2020р. та на 13,07% більше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу в 2022р. склав 6,7%, тобто з кожної гривні власного капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувала 6,7 коп чистого прибутку, що на 1,21% більше порівняно із 2020р. та на 22,08% більше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 11,21%, тобто з кожної гривні залученого капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувала 11,21 коп чистого прибутку, що на 0,23% менше порівняно із 2020р. та на 2% менше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт рентабельності продажу в 2022р. склав 3,46%, тобто з кожної гривні чистого доходу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувала 3,46 коп чистого прибутку, що на 0,71% більше порівняно із 2020р. та на 25,8% більше порівняно із 2021р.

Таблиця 2.9 – Оцінка ефективності управління діяльністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за показниками рентабельності

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Абсолютна зміна значень 2022 р. порівняно з	
				2020 р.	2021 р.
Коефіцієнт рентабельності активів,%	3,71	4,07	4,19	0,48	13,07
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу,%	5,49	5,90	6,70	1,21	22,08
Коефіцієнт рентабельності залученого капіталу,%	11,43	13,09	11,21	-0,23	-2,00
Коефіцієнт рентабельності продажу,%	2,75	3,12	3,46	0,71	25,80
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності,%	7,30	5,81	4,07	-3,22	-44,16
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності,%	2,83	3,23	3,30	0,47	16,60

Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» в 2022р. склав 4,07%, тобто з кожної гривні витрат від операційної діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало 4,07 коп прибутку від операційної діяльності, що на 3,22% менше порівняно із 2020р. та на 44,16% менше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності в 2022р. склав 3,3%, тобто з кожної гривні сукупних витрат АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувала 3,3 коп чистого прибутку, що на 0,47% більше порівняно із 2020р. та на 16% більше порівняно із 2021р.

Таким чином, за показниками рентабельності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» здійснює ефективну діяльність. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо

покращення значення показника рентабельності залученого капіталу та рентабельності операційної діяльності.

Оцінимо ефективність діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за показниками ділової активності.

Коефіцієнт оборотності активів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» визначимо за формулою (1.8):

$$2020\text{р.}: K_{oA} = \frac{2560385,00}{1900335,5} = 1,35(\text{обороти});$$

$$2021\text{р.}: K_{oA} = \frac{2572657,00}{1974912,50} = 1,3(\text{обороти});$$

$$2022\text{р.}: K_{oA} = \frac{2176472,00}{2176472,00} = 1,21(\text{обороти}).$$

Коефіцієнт оборотності оборотних активів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» визначимо за формулою (1.9):

$$2020\text{р.}: K_{oOA} = \frac{2560385,00}{1395153,00} = 1,84(\text{обороти});$$

$$2021\text{р.}: K_{oOA} = \frac{2572657,00}{1244290,50} = 2,07(\text{обороти});$$

$$2022\text{р.}: K_{oOA} = \frac{2176472,00}{1197882,50} = 2,20(\text{обороти}).$$

Коефіцієнт оборотності власного капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» визначимо за формулою (1.10):

$$2020\text{р.}: K_{oBK} = \frac{2560385,00}{1284230,50} = 1,99(\text{обороти});$$

$$2021\text{р.}: K_{\text{обК}} = \frac{2572657,00}{1361405,00} = 1,89(\text{обороти});$$

$$2022\text{р.}: K_{\text{обК}} = \frac{2176472,00}{1362348,00} = 1,93(\text{обороти}).$$

Коефіцієнт оборотності залученого капіталу АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» визначимо за формулою (1.11):

$$2020\text{р.}: K_{\text{озК}} = \frac{2560385,00}{616105,00} = 4,16(\text{обороти});$$

$$2021\text{р.}: K_{\text{озК}} = \frac{2572657,00}{613507,50} = 4,19(\text{обороти});$$

$$2022\text{р.}: K_{\text{озК}} = \frac{2176472,00}{814124,00} = 3,24(\text{обороти}).$$

Коефіцієнт оборотності основних засобів АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» визначимо за формулою (1.12):

$$2020\text{р.}: K_{\text{ооз}} = \frac{2560385,00}{680786} = 3,76(\text{обороти});$$

$$2021\text{р.}: K_{\text{ооз}} = \frac{2572657,00}{812717,5} = 3,17(\text{обороти});$$

$$2022\text{р.}: K_{\text{озК}} = \frac{2176472,00}{822958,5} = 3,20(\text{обороти}).$$

З таблиці 2.10 видно, що за показниками ділової активності на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» спостерігається зниження рівня ділової активності, а отже й ефективності діяльності.

Коефіцієнт оборотності активів в 2022р. склав 1,21 обороти. Значення показника свідчить про те, в 2022р. АТ «Львівська кондитерська фабрика

«Світоч» отримувало 1,21 грн з кожної гривні, вкладеної в активи. Це на 0,14 обороти менше порівняно із 2020р. та на 10,12 обороти – порівняно із 2021р.

Таблиця 2.10 – Оцінка ефективності управління діяльністю АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за показниками ділової активності

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Абсолютна зміна значень 2022 р. порівняно з	
				2020 р.	2021 р.
Коефіцієнт оборотності активів	1,35	1,30	1,21	-0,14	-10,12
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,99	1,89	1,93	-0,06	-2,96
Коефіцієнт оборотності залученого капіталу	4,16	4,19	3,24	-0,92	-22,09
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,84	2,07	2,20	0,37	19,90
Коефіцієнт оборотності основних засобів	3,76	3,17	3,20	-0,56	-14,84

Коефіцієнт оборотності оборотних активів в 2022р. склав 2,2 оборотів, тобто в 2022р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало 2,2 грн з кожної гривні, вкладеної в оборотні активи. Це на 0,37 обороти більше порівняно із 2020р. та на 19,9 обороти – порівняно із 2021р.

Знизилась ефективність використання власного та залученого капіталу.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу в 2022р. склав 1,93 обороти, тобто в 2022р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало 1,93 грн з кожної гривні власного капіталу, що на 0,06 оборотів менше порівняно із 2020р. та на 2,96 оборотів менше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт оборотності залученого капіталу в 2022р. склав 3,24 обороти, тобто в 2022р. АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» отримувало 3,24 грн з кожної гривні власного капіталу, що на 0,92 оборотів менше порівняно із 2020р. та на 22,09 оборотів менше порівняно із 2021р.

Коефіцієнт оборотності основних засобів в 2022р. склав 3,20 обороти, що на 0,56 оборотів менше порівняно із 2020р. та на 14,84 оборотів менше порівняно із 2021р.

Таким чином, проведений аналіз ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» здійснюється ефективне управління діяльністю, підприємство є рентабельним, збільшується чистий прибуток. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо підвищення значення показника рентабельності залученого капіталу та рентабельності операційної діяльності та показників ділової активності.

Висновки до другого розділу

На підприємствах кондитерської галузі досить ефективно здійснюється управління фінансовою діяльністю. Для подальшого покращення фінансової діяльності та подолання існуючих в галузі проблем підприємствам потрібно збільшувати обсяги зовнішньоекономічної діяльності, активно впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології.

Проведений аналіз фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на підприємстві спостерігається покращення фінансового стану в 2022р. порівняно із 2020-2021 рр. На АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є ліквідним, спостерігається зростання вартості майна за рахунок власних та залучених джерел фінансування, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є фінансово стійким підприємством, яке не залежить від зовнішніх джерел фінансування та спроможне фінансувати поточну діяльність за рахунок власних коштів. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо покращення значень показників ліквідності та показників фінансової стійкості, які характеризують спроможність АТ «Львівська кондитерська

фабрика «Світоч» фінансувати поточну діяльність за рахунок власних джерел фінансування.

Проведений аналіз ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» здійснюється ефективне управління діяльністю, підприємство є рентабельним, збільшується чистий прибуток. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо підвищення значення показника рентабельності залученого капіталу та рентабельності операційної діяльності та показників ділової активності.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

3.1 Напрямки удосконалення процесу ефективності управління АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Головна функція у керуванні підприємством полягає у широкому використанні внутрішніх механізмів для досягнення фінансової стабільності. Це важливо, оскільки успішна реалізація цих механізмів значною мірою дозволяє підприємству уникнути залежності від позикового капіталу та прискорити його фінансовий розвиток.

Фінансова стабільність означає налагодження таких економічних відносин, які сприяють формуванню ефективної структури капіталу на підприємстві, забезпечуючи мінімальні витрати на обслуговування капіталу та максимальний прибуток. Цей процес тісно пов'язаний з функціонуванням оперативних, тактичних та стратегічних внутрішніх механізмів для забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Мета фінансової стабілізації полягає у вирішенні проблем неплатоспроможності, відновленні фінансової стійкості та забезпеченні фінансової рівноваги на тривалий період. Повна фінансова стабільність досягається, коли підприємство здатне тривало зберігати фінансову рівновагу протягом свого розвитку, створюючи умови для сталого зниження витрат на капітал і постійного зростання своєї ринкової цінності.

В умовах кризової ситуації надзвичайно важливою є увага, яка приділяється етапу відновлення та зміцнення рівня фінансової стійкості підприємства. Це є ключовим етапом для подолання неплатоспроможності та базовою основою фінансової стратегії для прискорення економічного зростання.

Кожен етап досягнення фінансової стабільності на підприємстві співпадає зі своїми внутрішніми механізмами, які у практиці фінансового управління розподіляються на оперативний, тактичний і стратегічний.

Оперативний механізм фінансової стабільності, побудований на принципі "відсічення непотрібного", представляє собою оборонну реакцію підприємства на негативний фінансовий розвиток, не передбачаючи жодних наступних управлінських рішень.

Цей механізм включає в себе систему заходів, спрямованих, з одного боку, на зменшення сукупних поточних зовнішніх і внутрішніх фінансових зобов'язань підприємства в короткостроковій перспективі, і з іншого - на збільшення суми грошових активів для термінового погашення цих зобов'язань. Принцип "відсічення непотрібного" визначає потребу в скороченні як обсягів поточних потреб (які викликають відповідні фінансові зобов'язання), так і окремих видів ліквідних активів (для їх термінового перетворення у грошову форму).

Вибір конкретного напрямку оперативного механізму фінансової стабільності залежить від реальної неплатоспроможності підприємства, яку вказує коефіцієнт чистої поточної платоспроможності. Цей показник вимагає коригування як складу оборотних активів (виключення безнадійних боргів, неліквідних запасів матеріалів і майбутніх витрат), так і складу короткострокових фінансових зобов'язань (виключення розрахунків за нарахованими дивідендами і процентами, що підлягають сплаті).

Швидка ліквідність оборотних активів, що забезпечує зростання позитивного грошового потоку в короткостроковій перспективі, досягається за допомогою таких основних заходів, як ліквідація короткострокових фінансових вкладень, прискорена інкасація дебіторської заборгованості, скорочення терміну надання товарного кредиту, збільшення розміру цінової знижки при готівковому розрахунку за продукцію, зниження обсягу страхових запасів, оцінка важколіквідних запасів до рівня попиту для їх подальшої реалізації.

Швидке часткове відчуження необоротних активів, що забезпечує зростання позитивного грошового потоку в короткостроковій перспективі, досягається через реалізацію ліквідної частини довгострокових фінансових інструментів, проведення операцій зворотного лізингу, швидкий продаж невикористовуваного обладнання за ринковими цінами, оренду обладнання, яке планується придбати під час оновлення основних засобів.

Швидке скорочення обсягу короткострокових фінансових зобов'язань, що забезпечує зниження обсягу від'ємного грошового потоку в короткостроковій перспективі, досягається за допомогою пролонгації короткострокових фінансових кредитів, реструктуризації портфеля короткострокових фінансових кредитів, збільшення терміну надання постачальниками товарного кредиту, відстрочки платежів за окремими формами внутрішньої кредиторської заборгованості підприємства.

Ціль цього етапу фінансової стабільності вважається досягнутою, коли вирішено поточну неплатоспроможність підприємства, тобто сума грошових надходжень перевищує обсяг невідкладних фінансових зобов'язань в короткостроковій перспективі.

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» повинна прискорити ліквідність оборотних активів, що сприятиме збільшенню позитивного грошового потоку. Це можна досягти за допомогою таких заходів:

- прискорення інкасації дебіторської заборгованості;
- скорочення періоду надання товарного (комерційного) кредиту;
- підвищення розміру цінової знижки за готівковий розрахунок за продукцію;
- зменшення обсягу страхових запасів товарно-матеріальних цінностей;
- оцінка важко ліквідних видів запасів товарно-матеріальних цінностей до рівня ціни попиту для подальшої реалізації.

Тактичний механізм фінансової стабільності, використовуючи захисні заходи, переважно орієнтований на стратегію, спрямовану на подолання

небажаних тенденцій у фінансовому розвитку та досягнення фінансової рівноваги підприємства у майбутньому періоді.

Збільшення внутрішніх фінансових ресурсів може бути досягнуте через:

- оптимізацію цінової політики підприємства;
- зменшення суми постійних витрат;
- скорочення рівня змінних витрат;
- прискорену амортизацію активної частини основних засобів;
- своєчасну реалізацію майна з високим зносом або невикористовуваного;
- ефективну емісійну політику через додаткову емісію акцій.

Зниження споживання власних фінансових ресурсів досягається через скорочення інвестиційної активності підприємства, оновлення необоротних активів за рахунок оренди (лізингу), раціональне використання ресурсів та зменшення обсягів програм для найманих працівників.

Мета цього етапу фінансової стабільності вважається досягнутою, коли підприємство досягає фінансової рівноваги, передбаченої цільовими показниками фінансової структури капіталу та забезпечує достатню фінансову стійкість.

Стратегічний механізм фінансової стабільності - це наступна стратегія фінансового розвитку, яка спрямована на оптимізацію необхідних фінансових параметрів для прискорення загального економічного зростання підприємства. Цей механізм базується на моделі стійкого економічного зростання підприємства та має за мету досягнення фінансової рівноваги у тривалому періоді.

Широкий спектр методів управління фінансовою стабілізацією підприємства демонструє різноманітність можливостей, які можуть бути використані за допомогою внутрішніх механізмів підприємства.

Для покращення взаємодії з клієнтами та оптимізації розподілу обов'язків між підприємством та його споживачами рекомендується впровадження таких принципів на підприємстві:

- заміна виконання однакових робіт - наприклад, вихідного контролю на підприємстві та вхідного контролю у споживачів - спільним контролем на базі підприємства;

- проведення аналізу для визначення найефективніших та економічно доцільних місць виконання дій - на підприємстві чи у споживачів.

При оцінці ефективності управління фінансовою діяльністю важливо враховувати рівень фінансових ризиків. Для ефективного управління ризиками необхідно враховувати послідовність заходів, які залежать від часу реакції на ризикову ситуацію. Цей процес може включати три основні етапи:

Попередній - дії, що підприємство вживає до виникнення ризику, такі як прогнозування можливих ризиків, планування дій для їх уникнення, зовнішнє страхування, створення страхових резервів та застосування превентивних заходів.

Поточний - дії, що підприємство вживає під час ризикової ситуації, такі як управління ризиком, виконання заходів управління ризиковою ситуацією, коригування фінансових рішень та використання антикризових заходів.

Післяситуаційний - дії, які підприємство вживає після ризикової ситуації, такі як внутрішнє страхування для покриття збитків, зовнішнє страхування, хеджування фінансових операцій.

Вирішальне значення при оцінці фінансової діяльності підприємства відіграє наявність обґрунтованої моделі послідовності дій досягнення та підвищення фінансової рівноваги, яка передбачає паралельне досягнення необхідного рівня фінансової стійкості (рис.3.1).

У визначених умовах оцінка фінансової стабільності та збалансованості підприємства здійснюється наступними показниками: оцінка ліквідності та здатності до виконання зобов'язань; аналіз показників фінансової стійкості; оцінка чистого оборотного капіталу; визначення потреби в оборотних коштах.

Вплив на фінансову діяльність здійснюється грошовими потоками та наявністю грошових коштів. Тому наступним етапом є оцінка грошових

потоків в різних сферах діяльності торговельного підприємства та аналіз наявних грошових ресурсів.

Рисунок 3.1 – Послідовність дій для підвищення фінансової рівноваги АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Далі слід розробити прогностичні стратегії для досягнення фінансової рівноваги з урахуванням конкретних цілей кожного підприємства.

Критерії оптимізації управління фінансовою стійкістю та рівновагою повинні бути чітко визначені для кожного підприємства.

Аналіз зовнішніх чинників має важливе значення, оскільки вони суттєво впливають на фінансову стійкість і рівновагу підприємства. Відповідно, коригування прогностичних показників потрібно здійснювати з урахуванням цього впливу.

Слід враховувати, що найбільший ризик для фінансової стійкості полягає в можливому порушенні рівноваги. Основним фактором, що викликає це порушення, є дисбаланс у структурі капіталу, коли потреби в оборотному капіталі не відповідають наявним джерелам фінансування, що викликає незбалансованість в грошових потоках підприємства. Ризик неплатоспроможності або незбалансованої ліквідності виникає через зниження рівня ліквідності оборотних активів та розбалансованість в грошових потоках.

3.2 Напрямки удосконалення процесу ефективності управління АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» кризовий тип фінансової стійкості, підприємству з метою підвищення ефективності діяльності доцільно змінити підхід до фінансування активів.

Існує три принципових підходи до фінансування активів підприємства:

1. Консервативний підхід, який передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу повинні фінансуватись постійна частина активів і приблизно половина змінної їх частини. Друга половина змінної частини активів підприємства повинна фінансуватись за рахунок короткострокового позикового капіталу. Така модель фінансування активів забезпечує високий рівень фінансової стійкості підприємства (за рахунок мінімального обсягу використання короткострокових позикових коштів), однак збільшує витрати власного капіталу на їх фінансування, що при інших однакових умовах приводить до зниження рівня його рентабельності.

2. Помірний (або компромісний) підхід до фінансування активів – передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу повинна фінансуватися постійна частина активів, в той час як за рахунок короткострокового позикового капіталу весь обсяг змінної їх частини. Така модель (тип політики) фінансування активів забезпечує прийнятний рівень фінансової стійкості підприємства і рентабельність використання власного капіталу, наближену до середньоринкової норми прибутку на капітал.

3. Агресивний підхід до фінансування активів передбачає, що за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу фінансується лише невелика частка постійної їх частини (не більше половини), в той час як за рахунок короткострокового позикового капіталу - переважна частка постійної і вся змінна частини активів підприємства. Така модель (тип політики) створить проблеми в забезпеченні поточної платоспроможності і фінансової стійкості підприємства. Разом з тим, вона дозволяє здійснювати операційну діяльність з мінімальною потребою у власному капіталі, а отже забезпечувати при інших рівних умовах найбільш високий рівень його рентабельності.

Як видно з розділу 2, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» використовує в своїй діяльності агресивну політику формування активів. Тому, з метою підвищення рівня рентабельності та можливості розширення обсягів діяльності доцільним є запропонувати підприємству використовувати компромісний підхід до формування активів.

Для оцінки ризику зниження фінансової стійкості використовують розрахунково-аналітичні методи оцінки, що дають кількісне уявлення про цей ризик. Для того, щоб оперативно нейтралізувати ризик зниження фінансової стійкості підприємства у складних умовах, варто запровадити на підприємстві ефективну систему внутрішнього страхування (нейтралізація негативних явищ у процесі економічного розвитку підприємства) та освоїти профілактичні заходи, які проводяться у таких напрямках: уникнення, мінімізація, диверсифікація, лімітування. Це сприятиме зміцненню фінансової і загальної стійкості підприємства.

З метою зниження ризику втрати фінансової стійкості важливо також вжити заходів щодо зменшення нестачі власного капіталу та отримання позитивного його значення.

З цією метою АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо зменшення величини нерозподіленого збитку та збільшити величину зареєстрованого та додаткового капіталів.

Крім того, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто досліджувати ринок обладнання для виготовлення продукції, проводити постійну модернізацію, залучати кошти для проведення реконструкції та модернізації виробництва, проводити політику збільшення своїх технологічних можливостей.

Важливим напрямком для поліпшення фінансової ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є розробка заходів з метою підвищення рівня прибутковості підприємства. Даний підприємство потребує поліпшення своїх фінансових показників.

У сучасній ринковій економіці одним з ключових завдань для керівників підприємств є максимізація прибутку, тобто підвищення ефективності використання капіталу. Власники та менеджери підприємства повинні ретельно оцінювати всі управлінські рішення, враховуючи витрати та прибуток, оскільки обмежені фінансові ресурси не завжди можуть задовольнити всі потреби, і отриманий прибуток відіграє важливу роль у здійсненні нових вкладень та одержанні додаткового прибутку.

Таким чином, однією з основних пропозицій є поліпшення фінансового стану підприємства, збільшуючи доходи та знижуючи витрати.

Зростання прибутковості підприємства може бути досягнуте за рахунок скорочення різних видів витрат (адміністративних, збутових тощо) і збільшення валового прибутку. Підприємство може збільшити валовий прибуток шляхом зміни структури продукції, збільшення обсягів реалізації продукції, підвищення ціни на продукцію та зменшення її собівартості.

Аналіз рентабельності показав погіршення всіх її показників. Для підвищення ефективності виробництва, операційної діяльності, інвестицій та фінансової сфери підприємства, можливою є стратегія з підвищення рентабельності власного капіталу, рентабельності продажу та рентабельності активів. За цією метою необхідно забезпечити збільшення чистого прибутку, при цьому темпи його зростання мають перевищувати темпи збільшення ресурсів.

Всі ці показники прямо пов'язані з чистим прибутком, тому його зростання може сприяти поліпшенню фінансового стану підприємства.

Крім того, підприємство постійно співпрацює з міжнародними партнерами. З цієї причини, пропонується така система співпраці:

- Виробництво високоякісної продукції.
- Термінове та точне виконання замовлень.
- Врахування усіх специфічних вимог кожного партнера.

Пошук нових партнерів і закріплення позицій на ринках здійснюється відповідно до стратегії підприємства на кожному етапі його діяльності.

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто переглянути свою стратегію виходу на ринки збуту продукції та розглянути можливі зміни, які сприятимуть збільшенню обсягів продажу виробленої продукції.

Висновки до третього розділу

Сформовано пропозиції з покращення фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Запропоновано послідовність дій для підвищення фінансової рівноваги АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто переглянути свою стратегію виходу на ринки збуту продукції та розглянути можливі зміни, які сприятимуть збільшенню обсягів продажу виробленої продукції.

ВИСНОВКИ

В магістерській кваліфікаційній роботі сформовано пропозиції та рекомендації щодо покращення фінансового стану підприємств харчової промисловості на основі аналізу управління ефективністю діяльності підприємства.

1 Систематизація підходів до визначення сутності ефективності показала, що під ефективністю розуміють спроможність підприємства генерувати прибуток, зберігати та нарощувати платоспроможність, забезпечуючи поступове стабільне зростання. Узагальнено фактори впливу на ефективність діяльності підприємства. Розглянуто складові ефективності: економічну, соціальну, екологічну.

2 Систематизація методичних підходів до оцінки стану управління ефективністю діяльності показала, що існує значна кількість методичних підходів до оцінки ефективності діяльності. Усі автори вважають за необхідне оцінити ефективність за показниками рентабельності та ділової активності. Окрім того, окремі автори пропонують оцінити ефективність за узагальнюючими показниками ефективності виробничої діяльності підприємств; показниками ефективності використання виробничих основних засобів і оборотних активів; показниками ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів і капітальних вкладень).

3 На підприємствах кондитерської галузі досить ефективно здійснюється управління фінансовою діяльністю. Для подальшого покращення фінансової діяльності та подолання існуючих в галузі проблем підприємствам потрібно збільшувати обсяги зовнішньоекономічної діяльності, активно впроваджувати інноваційні ресурсозберігаючі технології.

4 Проведений аналіз фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на підприємстві спостерігається покращення фінансового стану в 2022р. порівняно із 2020-2021 рр. На АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є ліквідним, спостерігається зростання

вартості майна за рахунок власних та залучених джерел фінансування, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є фінансово стійким підприємством, яке не залежить від зовнішніх джерел фінансування та спроможне фінансувати поточну діяльність за рахунок власних коштів. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо покращення значень показників ліквідності та показників фінансової стійкості, які характеризують спроможність АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» фінансувати поточну діяльність за рахунок власних джерел фінансування.

5 Проведений аналіз ефективності діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показав, що на АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» здійснюється ефективне управління діяльністю, підприємство є рентабельним, збільшується чистий прибуток. Разом з тим, АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто вжити заходів щодо підвищення значення показника рентабельності залученого капіталу та рентабельності операційної діяльності та показників ділової активності.

6 Сформовано пропозиції з покращення фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Запропоновано послідовність дій для підвищення фінансової рівноваги АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

7 АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» варто переглянути свою стратегію виходу на ринки збуту продукції та розглянути можливі зміни, які сприятимуть збільшенню обсягів продажу виробленої продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сергєєв Ю. Г. Управління ефективністю діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2024/schedConf/presentations>
2. Назаренко І. Економічний зміст ефективності діяльності підприємств. Галицький економічний вісник. 2022. №3. С. 16-22.
3. Савицька О. М., Салабай В. О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. Ефективна економіка. 2019. №6. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/57.pdf
4. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. 2016. Вип. 10. С. 452-456.
5. Камінська І.М., Ковальчук Н.В., Демидович А.С., & Горчинська І.П. (2021). Теоретико-методичні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємства. *Економічний форум*, 1(2), 79-87. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-2-10>.
6. Григораш О.В., Булигіна Д.О. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємств. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 6. С. 154-158.
7. Хмелевський О. В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування. *Економіст*. 2008. № 3. С. 50–53.
8. **Отенко І. П. Ефективність як основне поняття та критерій діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №6. С. 190–195.**
9. Drucker P.F. *The Effective Executive: The Definitive Guide to Getting the Right Things Done*. HarperBusiness, 2006. 208 p.

10. Дробишева О. О., Предеус А. В. Особливості та класифікація факторів, що впливають на ефективність діяльності підприємства. http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/1_drobisheva.htm

11. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Випуск 20, частина 3. С. 174-177.

12. Хринюк, О., Гримашевич, Т. Методичні питання оцінки ефективності виробничої діяльності підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2017. №3. С. 78-83.

13. Осокіна А. В., Чичкан-Хліповка Ю. М., Теоретико-прикладні аспекти управління операційною ефективністю підприємства. Чернігівський науковий часопис. Серія 1. Економіка і управління. 2015. № 1(6). С. 46-56.

14. Кваско А. В., Шендерівська Л. П. Ефективність операційної діяльності підприємства та її оцінювання. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2022. Вип. 46. С. 16-22.

15. Ігнат'єва І. А., Гавриленко Т. В. Операційна ефективність в стратегічному управлінні промисловими підприємствами. Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції. 2018. № 28(18). С. 56–60.

16. Никифорчин М. Д. Сутність операційної ефективності підприємства в контексті сучасних економічних теорій. Фінансовий простір. 2017. № 4(28). С. 134–139.

17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

18. Єпіфанова, І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність : електронний практикум комбінованого (локального та мережного) використання. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 144 с.

19. Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я. Аналіз ефективності діяльності підприємств текстильної промисловості України. Економіка та суспільство. 2018. №19. С. 1034-1039.

20. Офіційний сайт Державного комітета статистики України.
<http://www.ukrstat.gov.ua>

21. Сорокіна А. М. Сучасний стан та динаміка розвитку підприємств кондитерської промисловості України. Економіка та менеджмент. 2022. №1. С.96-100.

22. Кузьміна О. В. Економічна оцінка діяльності підприємства, що працює на зарубіжних ринках. Ефективна економіка. 2016. № 12.
<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5354>

23. Рожик Я. В. Особливості управління фінансовою діяльністю підприємств кондитерської галузі. XLVI Науково-технічна конференція факультету менеджменту та інформаційної безпеки. – Режим доступу:
<https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2017/paper/download/1967/1531>

24. Поліщук І.Р., Колеснікова М.Л. Оцінка фінансового стану підприємств кондитерської галузі: стратегічний аспект. Молодий вчений. 2015. №4. Ч.2. С. 26-29.

Додаток А
ПРОТОКОЛ
ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
РОБОТИ НА НАЯВНІСТЬ ТЕКСТОВИХ
ЗАПОЗИЧЕНЬ

Назва роботи: «УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ (НА ПРИКЛАДІ АТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»»»

Тип роботи: МКР

(БДР, МКР)

Підрозділ кафедра фінансів та інноваційного менеджменту
(кафедра, факультет)

Показники звіту подібності Unicheck

Оригінальність 82,3% Схожість 17,7%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне):

1. Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
2. Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її виконання автором. Роботу направити на розгляд експертної комісії кафедри.
3. Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку

(підпис)

Єпіфанова І. Ю.
(прізвище, ініціали)

Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unicheck щодо роботи.

Автор роботи

(підпис)

Сергеев Ю.Г.
(прізвище, ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Джеджула В.В.
(прізвище, ініціали)